

Tropades 2023

Il·lustració: Paco Giménez | Dipòsit Legal: V-3923-2022 | Escola Valenciana, 2022-2023

Recuperem el Verd amb Carme Miquel

XIRIVELLA—l'Horta Sud Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

Organitzen:

Escola Valenciana
activistespelvalencia.org

el guaix COORDINADORA
PEL VALÈNCIA
L'HORTA SUD

Amb la col·laboració de:

**AJUNTAMENT
DE XIRIVELLA**

**Mercomunitat:
Internum del
de l'Horta Sud**

**DIPUTACIÓ DE
VALÈNCIA**
Àrea de Cultura

**GENERALITAT
VALENCIANA**
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

**SEMPRE
TEUA**
La teua llengua

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

SALUDES

Esta vegada ens trobem a Xirivella. Us obrim els braços i la parla per a fer del nostre poble plataforma en la reivindicació de la llengua autòctona. És obvi que el valencià està més present en uns municipis que en altres per raons demogràfiques i migratòries àmpliament conegudes.

Eixa realitat lingüística, però, no ens impedeix reivindicar la llengua que ens és històricament pròpia.

El valencià gaudeix hui de la protecció i el foment per part de l'autoritat educativa. Certament sempre es pot fer més, però està bé reconèixer els avanços de les últimes dècades. En aquesta línia, el paper

realitzat per Escola Valenciana ha estat determinant. Si volem, podem. Senzill i difícil alhora.

Educar és com llaurar. En cada curs acadèmic es renova la llavor, el treball i el fruit resultant. Indistintament de la procedència de l'alumnat o de la realitat lingüística de la seua llar, educar-lo en l'estima a la llengua autòctona és preparar-lo per a estimar també la terra on creix i el llegat dels que hi varen créixer abans.

Educant en valencià estem respectant a totes eixes generacions que, amb el seu esforç, varen fer de València una terra pròspera i oberta a persones d'altres llocs. El valencià és una eina d'estima al

nostre passat i també una porta oberta a un futur de concòrdia i integració. Si parlem valencià ho estem dient tot.

I diré una última cosa. Jo soc fill d'immigrants valencians i vaig nàixer en un altre país. Malauradament el valencià no va formar part de la meua educació. És cert que em costa parlar-lo tot i que pose el màxim interès. Tant de bo pogués tornar a començar i ser qualsevol d'eixos alumnes que ens visitaran en la Trobada. Ho faria en valencià, això ho tinc ben clar.

MICHEL MONTANER
ALCALDE DE XIRIVELLA

Han passat 21 anys des d'aquella XV Trobada d'Escoles en València que es va celebrar a Xirivella. Jo era una recent licenciada en periodisme que va tindre la sort de viure molt a prop dels preparatius d'esta gran festa per la llengua. Tanta sort que la meua col·laboració a la revista municipal Crònica em va donar l'oportunitat de redactar un especial sobre la Trobada i, més encara, vaig tindre el privilegi de poder entrevistar a la gran escriptora Carme Miquel, a qui Escola Valenciana ret homenatge enguany amb el lema "Recuperem el verd".

Hui el privilegi és un altre, escric estes línies com a Regidora d'Educació, Festes i Normalització Lingüística per a donar la benvinguda de nou a la Trobada de l'Horta Sud al meu poble, Xirivella. Moltes coses han canviat durant estos vint-i-un anys i, encara que amb moments de

sesperançadors, la lluita per la defensa per l'ús i ensenyament del valencià és la mateixa.

Les escoles i els IES de Xirivella junt amb l'Ajuntament han sembrat molt per fer créixer la llavor pedagògica del valencià. Certàmens de narrativa com ara Penyetes, recentment el programa de lectura en veu alta Viva Veu funcionant als centres, els programes d'ensenyament en valencià a les escoles que en algun cas ja funcionen 30 anys, la lluita per la no eliminació de cap línia en valencià en moments polítics difícils, les programacions culturals en valencià, el reglament de normalització lingüística, el requisit lingüístic per a la funció pública i tantes coses...

M'enorgullix ser d'un poble amb tanta immigració i que s'haja tingut tan clara l'aposta ferma per mantindre encesa la

flama de la nostra llengua.

Desitjant doncs que arribe el 6 de maig per a manifestar de nou la voluntat de totes les escoles, AMPA, associacions i entitats del nostre poble per a dir una vegada més que a Xirivella som feliços de viure en valencià.

Gaudim de totes les activitats que entre tots i totes hem preparat!

ENCARNA MARTÍ CAMPS
REGIDORA D'EDUCACIÓ, FESTES I
NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

MANIFEST D'ESCOLA VALENCIANA. TROBADES 2023

RECUPEREM EL VERD

Enguany, les Trobades d'Escola Valenciana reten homenatge a la mestra, ecofeminista, escriptora i defensora de la llengua Carme Miquel. "Recuperem el verd", més que un lema, és una crida a l'acció i un cant a l'esperança en la protecció del planeta, la nostra casa, que es veu amenaçada per una emergència climàtica amb unes conseqüències que ja patim i que ens urgeixen a actuar.

Per a poder cuidar la nostra terra, ens inspirem en la nostra companya i referent perquè volem situar l'educació ambiental en el centre de l'acció col·lectiva pel clima, aquella que ens permetrà minvar els efectes d'aquesta crisi. I si bé les administracions han d'assumir polítiques i desenvolupar mesures de manera urgent per tal de crear nous models de producció i consum, ens cal una consciència ecologista que situe la

vida, i no els diners, com a valor fonamental de l'existència. Per això, necessitem conèixer, reflexionar i sobretot actuar plegades de manera responsable cada dia.

Reivindiquem una sostenibilitat global, que afecte el medi ambient i, també, la cultura, la llengua i l'ensenyament, perquè una societat sostenible és aquella que no hipoteca els seus béns a les generacions futures i que, per tant, cuida el territori i la salut de la seua gent. Davant de la globalització depredadora, protegem i defensem el patrimoni natural, el cultural i el lingüístic.

Carme Miquel és una de milers d'activistes que van lluitar pel valencià a l'escola, una llengua que és molt més que una eina de comunicació; representa l'expressió del nostre món, d'allò que fem, sentim i compartim, de la nostra identitat. La llengua està pertot arreu: impregna les nostres

valls, les nostres llegendes, els nostres afectes...

El valencià, com la terra que habitem, es troba en una situació de feblesa extrema. Qui defensem la protecció i recuperació de la biodiversitat ecològica, no podem sinó defensar la biodiversitat lingüística. Les Trobades 2023 esdevenen un clam per a caminar cap a l'endemà amb alegria i il·lusió, malgrat la foscor d'aquells relats que ens volen poregoses i immòbils. Així, fem servir el símbol de l'empelt com l'arbre nou que resulta de la unió del teixit inserit en el vell, que és el que ens agradaria poder empeltar en el jovent: la nostra estima pel territori, la cultura i la llengua que ens són propis, ens fan diferents i aporten al món tanta riquesa. Amb orgull i convicció, hui continuem la tasca de tantes mestres, famílies i activistes per a situar el valencià al centre del sistema

educatiu. Aquest és l'únic model d'excel·lència que garantirà un futur valencià sostenible, saludable i bell.

L'exemple de Carme Miquel en la defensa de justícia global i el bé comú des de l'educació i l'activisme, amb fermesa i somriures, ens acompanya per tal despertar consciències i unir-nos per a sostenir, entre totes, la nostra llar. Recuperem el verd, fem el futur!

EDITORIAL

Nosaltres som els grans desapercibuts. Hem posat l'ànima en el manteniment i normalització de la llengua i continuarem, malgrat el rebuig, l'odi, la ignomínia, la injustícia i el menyspreu manifest o subreptic de les administracions de l'Estat.

*La sensació de fracàs
m'angoixa quan sent parlar
al jovent pel meu voltant.
Tots parlen en castellà.
Quants anys portem treballant
i la poca gent que ho sap!
Massa adversitat tenim!
Ens estan substituint.
No volen que alcem el cap.
Sofisticada invasió
que de fa segles patim,
motiu d'eixa sensació.*

La submissió i la substitució lingüística és palmària i fins i tot el rebuig del català per una part de la societat i la utilització política del secessionisme per evitar la seua recuperació. Després de tants anys reivindicant parlar i emprar la nostra llengua a qualsevol àmbit de la vida quotidiana, encara hi ha discriminació, estrès lingüístic, encara els diccionaris per estudiar altres idiomes són mitjançant el castellà, l'etiquetatge dels productes, els prospectes, la publicitat, els mitjans de comunicació – fins i tot «à punt»-, els diaris...
Incidim com podem en pobles, escoles i

instituts amb iniciatives, activitats, campanyes i propostes com: les trobades i les activitats que inclouen: reunions comarcals, concurs de cartells, preparació de tallers, trobada musical, el Sambori, el concurs de comentaris als aforismes de Joan Fuster, «Un euro llavor de solidaritat», el voluntariat pel valencià, tasta el valencià, la gira, Fes lloc, ... tot una dinàmica per estar presents, per aconseguir una constància, una normalització.

«El destí d'una llengua es frustra si no el sosté una sòlida voluntat de fer-hi una cultura».

«Cal no oblidar que tota política que no fem nosaltres la faran en contra nostra». Aforismes de Fuster clars i concisos.

Anys i planys reafirmant-nos, defenent-nos, evitant menysteniments, rebuig, substitucions, imposicions, falsos conceptes, falses i excloents formes d'interpretar una constitució que sembla no emparar-nos sinó sotmetre'ns i que alguns interpreten com a declaració d'espanyolitat, negant a altres que puguen ser espanyols i que provoca el rebuig dels exclosos.

Emprem els mitjans que ens permet aquesta democràcia nostra, enfrontats a ideologies, d'origen dictatorial, que quan no els convé la situació recorren a subterfugis, eufemismes, falsedats, falta de respecte i fins i tot a la violència, per imposar-se als altres conciutadans. Compte amb aquells que s'anomenen

demòcrates però que consideren l'accés al poder com a dret patrimonial i només ells estan legitimats per exercir-lo. Compte amb aquells que qüestionen les majories parlamentàries i neguen que puguen estar representades al Parlament, sensibilitats o ideologies diferents a les seues. Vivim en un Estat, poc coherent, amb institucions obsoletes i corruptes, territoris enfrontats, on no s'estima la gent. Només al castellà consideren espanyol, excloent així els altres idiomes. La falta de respecte i estima envers les cultures de l'Estat provoca divisió i per compte d'afrontar-ho i posar remei, augmenta la repressió.

No tenim més remei que demanar una bona representació a les Corts autonòmiques i al Parlament de l'Estat, perquè si no ho aconseguim, només ens quedarà tornar al carrer per dir qui som i què volem, per tant, penseu bé a qui voteu a les pròximes eleccions i que no us enganyn amb romanços.

No ens pot negar ningú. Recuperem l'ús social del valencià: parlar, llegir i escriure amb dignitat, per tots reconeguda.

La festa de les trobades ha esdevingut un acte de reivindicació de la presència del valencià, al centres educatius, als pobles i a les ciutats, de superació de la diglòssia davant no només del castellà sinó també de l'anglès, en un sistema educatiu on ja no hi ha programes d'en-

senyament en valencià, sinó plurilingüisme i on hem de reclamar que es compten els percentatges d'ús vehicular del valencià. També reclamem superar la discriminació lingüística, la vergonya de la negació a qui fa ús de la seua pròpia llengua; superar els prejudicis assumits socialment sobre el valencià i sobre aquells que l'usen, superar la divisió, la segregació i la utilització d'enfrontament polític de l'estudi i ús del valencià.

Diu Fuster: «Allò que siga el poble serà la llengua, o viceversa, allò que siga la llengua serà el poble: la identificació resulta ineludible».

Hem de sentir-la i fer-la sentir. Des de la trobada demanem la implicació d'alumnat, pares, mares, professorat i conciutadans.

*Molts anys farem enguany,
molts anys d'unió,
d'avanç, raó i afany.
Ens cal deixar ben clar
quants i qui som
omplir de gom a gom
carrers i parcs
i un cop tots junts
prendre l'alè,
l'alè comú
que un any més farà patent
què som i què volem.
Bona trobada tingueu!*

Guaix – Horta Sud

CALENDARI DE LES TROBADES

14/03/23
Xirivella. Horta Sud
Secundària i Batxillerat
22/03/23
Almàssera. Horta Nord
Secundària i Batxillerat
25/03/23
Benissa. Marina Alta
26/03/23
Elx. Baix Segura i Baix Vinalopó
26/03/23
Almàssera. Horta Nord
Infantil i Primària
01/04/23
La Jana, Canet lo Roig i Cervera.
Maestrat
01/04/23
Ontinyent. Vall d'Albaida
02/04/23
València. Plaça de la Reina.
21/04/23
Pobla de Vallbona. Camp de Túria.
Secundària i Batxillerat
22/04/23
Finestrat. Marina Baixa

22/04/23
Ròtova. Safor - Valldigna
23/04/23
Albalat de la Ribera. Ribera
23/04/23
Novelda. Valls del Vinalopó
23/04/23
Vall d'Uixó. Plana Baixa
28/04/23
Xixona. Alacantí
Secundària i Batxillerat
30/04/23
Sant Joan d'Alacant. Alacantí
Infantil i Primària
06/05/23
Alcoi. Alcoià i Comtat
06/05/23
Canals. Costera
06/05/23
L'Eliana. Camp de Túria
Infantil i Primària
06/05/23
Xirivella. Horta Sud
Infantil i Primària
07/05/23
Benifairó de les Valls. Camp de Morvedre
11/05/23
Viver. Alt Palància

LA GIRA 2023 + CABRA FOTUDA AINA PALMER

+ IES Ramon Muntaner (Xirivella)
+ IES Gonzalo Anaya (Xirivella)
+ IES Pere Boil (Manises)

Dimarts 14 de març
11-14 h XIRIVELLA l'Horta Sud

Recuperem el Vèrd
Trobada de Secundària i Batxillerat
SANT JOAN D'ALACANT

escola valenciana | èt qualx | GOVERNADORA DE LA VALL DE L'ORTA SUD | AJUNTAMENT DE XIRIVELLA | GOVERN DE VALÈNCIA | GENERALITAT VALÈNCIANA | SEMPRE TEUA

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març

Infantil i Primària 6 de maig

LA XIX NIT D'ESCOLA VALENCIANA

Aquest esdeveniment, organitzat per Escola Valenciana i la Coordinadora d'Escoles d'Ensenyament en Valencià de la Marina Baixa, és el context en el qual l'entitat donà a conèixer la imatge de les Trobades d'Escoles en Valencià 2023, que amb el lema "Recuperem el verd" estaran dedicades a la mestra, escriptora i amiga Carme Miquel.

L'acte se celebrà el 26 de novembre al Palau d'Altea, amb la participació d'activistes, col·lectius i institucions d'arreu el país. Un acte homenatge a l'escriptora Carmelina Sánchez Cutillas, que acollí el lliurament dels guardons "Intentant la llibertat" i la presentació de les Trobades 2023.

Els periodistes Marta Llinares i Sergi Castillo Prats han presentat la gala, facilitada per la Coordinadora per l'Ensenyament en Valencià de la Marina Baixa, amb el suport de l'Ajuntament d'Altea i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, i la participació de la Muixeranga de la Marina Baixa, el grup de teatre Pla i Revés, els artistes David Pérez Sala i Àngela Tecles, la Societat Filharmònica Alteanense i els músics de Trobaversos, Tinna Pla i Rubén Suárez. La sostenibilitat de la vida i la defensa de la cultura pròpia estigueren els elements protagonistes de l'acte, d'acord amb la línia de treball que ha encetat l'entitat per a aquest curs amb el lema de les Trobades: "Recuperem el verd amb Carme Miquel". Així, segons ha expressat la presidenta d'Escola Valenciana, Alexandra Usó i Cariñena, l'educació ambiental "és essencial en l'acció col·lectiva que ens permetrà minvar els efectes de la crisi climàtica, protegir el nostre patrimoni natural i cultural, i generar benestars i esperança". A més, Usó ha encoratjat la ciutadania a "reivindicar-nos com a

defensores del paisatges i les llegendes que habiten les paraules, perquè la llengua és més que una eina de comunicació, és l'expressió del nostre món, d'allò que fem, sentim i compartim, de la nostra identitat. I preservar-la significa custodiar els nostres tresors naturals, culturals i afectius". En aquest sentit, feu crida per l'empoderament entre els territoris del mateix domini lingüístic per "bastir estratègies comunes davant l'homogeneïtzació cultural forçada".

La presidenta d'Escola Valenciana expressà la preocupació de l'organització per "la fragilitat de l'estat actual del valencià, per ser una llengua bàsicament reclosa a l'espai familiar", a més de les expressions d'odi a les quals està exposada la ciutadania. "La crisi civilitzadora que travessem no pot servir d'excusa per a perdre drets, limitar llibertats i augmentar el populisme. Cal que els disputem i els defensem cada dia. Enfront dels discursos diatòpics i els missatges de la por i la intolerància, optem per la pedagogia, per l'esperança, per la reflexió i argumentació amb estratègies compartides per un projecte comú de País". Entre els reptes que cal encarar ha citat l'estancament dels itineraris educatius, l'exempció, l'abandonament escolar, la bretxa digital, les desigualtats d'accés a l'educació 0-3, la formació al llarg de la vida, l'infrafinançament, garantir-ne l'ús en institucions, empreses i mitjans de comunicació i oferta cultural en valencià atractiva.

A l'acte estigueren la consellera d'Educació, Cultura i Esport de la Generalitat Valenciana, Raquel Tamarit Iranzo; l'alcalde Jaume Llinares Cortés i la corporació municipal d'Altea; la presidenta de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, Verònica Cantó Doménech; la

tinent d'alcalde de l'Ajuntament de València, Lluïsa Notario; la presidenta de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació, Mar Iglesias Garcia; el vicerector d'Estudis, Qualitat i Llengües de la Universitat d'Alacant, Francisco Torres Alfosea; els diputats de Compromís, Joan Baldoví i Gerard Fullana; la vicepresidenta d'Escola Valenciana, Imma Garrigós i Albert; la presidenta de la Coordinadora pel Valencià de la Marina Baixa, Reme Gadea Blasco; la secretària general de Més Compromís, Àgueda Micó i Micó; la secretària general d'Els Verds Federació estatal, Pura Peris Garcia, i representants dels Amics de la Bressola, Acció Cultural del País Valencià, Decidim, l'Associació de directores i directors de secundària del País Valencià, Cefire d'Alcoi, STEPV, Intersindical Valenciana, CC.OO., Grup Bromera, Edicions 96 i Edicions Bullent, a més d'activistes per la llengua de les diferents coordinadores comarcals federades a Escola Valenciana.

Guardons XIX Nit d'Escola Valenciana

Escola Valenciana lliurà els premis "Intentant la llibertat", dissenyats per l'escriptor valencià Andreu Alfaro.

En primer lloc, atorgà el guardó a l'Ús Social a l'Associació d'Estudis de la Marina Baixa (AEMABA), pel seu treball de recuperació i divulgació del patrimoni cultural, natural i lingüístic per mitjà de la revista Sarrià. Va recollir el premi el president de l'entitat, Agustí Galiana Soriano.

A continuació, lliurà el guardó Extraordinari a la Universitat d'Alacant, representada pel vicerector d'Estudis, Qualitat i Llengües de la Universitat d'Alacant, Francisco Torres Alfosea, pel seu treball

per la normalització i promoció lingüística a les comarques centrals i del sud amb iniciatives com el Servei de Llengües i el Centre d'Autoaprenentatge de Llengües.

Per últim, Escola Valenciana concedí el guardó a la Trajectòria Individual a Isabel-Clara Simó, a títol pòstum, per a reconèixer una de les autores modernes més importants de la literatura catalana i un referent del feminisme. Carles Cortés recollí el premi en representació de la família.

Recuperem el verd amb Carme Miquel

La XIX Nit serví per presentar la imatge, les dates i el lema de les Trobades d'Escoles en Valencià 2023: "Recuperem el verd". Segons la presidenta d'Escola Valenciana, és una crida a l'acció i un cant a l'esperança en la recuperació de la consciència ecologista mitjançant l'educació. "Volem donar a conèixer Carme Miquel i Diego en les seues vesants com a mestra, escriptora, ecofeminista i activista per la llengua i el País" perquè, afegí Alexandra Usó, "continuar la seua tasca, hui referent, sostenir i llegar el seu compromís, ara nostre, és una responsabilitat que assumim amb orgull i alegria".

L'autor del disseny és l'il·lustrador i dissenyador gràfic Paco Giménez, Premi Nacional d'Il·lustració 2019, amb la metàfora de l'empelt com a símbol d'esperança. "Com l'arbre nou que resultarà de la unió del teixit inserit en el vell, això és el que ens agradaria poder empeltar en la gent jove, la nostra estima per la terra, la llengua i la cultura que ens és pròpia i que ens fa diferents per a ser nodrida amb la seua jove saba", va concloure Usó.

CARME MIQUEL

PARAULES D'AGRAÏMENT

L'any 2002, amb motiu de la XV Trobada d'Escoles en Valencià a l'Horta Sud, decidírem que la persona a homenatjar era la mestra i escriptora Carme Miquel. I Carme en el moment de rebre l'homenatge es digué aquestes paraules que hem volgut imprimir vint-i-un anys després perquè són igual d'actuals que aleshores. A més, si les llegim ens podem fer una idea molt clara de qui era i com era la MESTRA Carme Miquel i Diego.

«Molt bona nit a tots els companys i companyes mestres i als pares i mares de les escoles en Valencià en l'Horta Sud inclosos de manera especial la gent d'Alcasser i els meus companys i companyes de l'escola 9 d'Octubre. El meu agraïment a totes i tots per torbar-vos ací.

Quan vaig ser sabedora que s'havia organitzat aquest acte em vaig sentir incòmoda no per haver d'estar ací parlant davant de tots vosaltres, sinó pel fet d'estar ací com a persona homenatjada. Perquè amb tota la sinceritat del món us dic que no tinc cap merit personal per ser ho. Millor dit, no tinc, cap merit que no tingueu també altres milers de persones, els milers i milers de pares, mares i mestres que fan possible cada dia un

model d'ensenyament que és l'únic vàlid per als xiquets i xiquetes que viuen al País Valencià.

Des d'aquesta perspectiva accepte que és personalitze en mi un homenatge que considere que és per a moltíssima gent, per descomptat per a tots i totes els que hi esteu presents. Homenatge que tots plegats fem a un bon grapat de persones que des dels moviments cívics com són el Moviment de Renovació Pedagògica, la Federació Escola Valenciana i dins d'ella la nostra Guaix han actuat com a elements crítics i reivindicadors, denunciant quan calia, fent de punta de llança en la lluita per la consecució d'una escola valenciana de qualitat.

Som milers els ensenyants que al llarg i ample del nostre País des de l'òptica i l'objectiu d'assolir una escola crítica i solidària vivim diàriament l'aventura d'ensenyar i educar. No sense dificultats, no sense problemes però sense renunci- es, renovant en cada moment el nostre compromís amb aquesta escola. Jo, com una entre tants, vull dir les següents coses:

Vull dir que assumint les dificultats i assumint els errors i els fracassos tant com els encerts i els èxits, amb tot, les nostres escoles constitueixen un àmbit social, en ocasions l'únic que ofereix als

xiquets i adolescents espais de dignitat. Perquè no ofereixen espais de dignitat la televisió i molts altres mitjans de comunicació, tampoc els grans projectes d'oci mítics o no que sols consideren als infants i adolescents com a consumidors que hauran d'engrandir els negocis dels seus promotors.

I no ofereixen espais de dignitat les xarxes culturals de la globalització, xarxes que pretenen anular identitats culturals i lingüístiques dels pobles.

I no ofereixen espais de dignitat els models econòmics i polítics que abandonen allò públic en favor d'allò privat, mantenen la injustícia social i afavoreixen la insolidaritat.

I en mig de tot això està l'escola, nosaltres que cada dia renovem esforços per educar en la responsabilitat. Eduquem en el sentir crític, en la solidaritat, en un consum responsable, eduquem per a la pau, la convivència i la defensa del medi ambient. Eixe es el nostre compromís, la nostra tossuderia. I estem contents de ser tossuts i tossudes perquè malgrat els fracassos, ens sabem necessàries i sabem del nostre important paper en la transformació social.

I hem de saber que saber que gràcies a la nostra tossuderia el model d'escola valenciana que comporta normalització

lingüística, estima cap a les coses pròpies, transmissió de valors i qualitat a l'ensenyament és un referent per a altres sectors socials.

Perquè nosaltres fa temps que hem començat la tasca i no claudiquem, no. I jo estic contenta de formar part d'aquest nombrós sector de tossuts i tossudes que creiem en la força de l'escola. Contenta de formar part dels moviments cívics que treballen per la consecució del model d'Escola Valenciana en que creiem.

Per totes aquestes raons he acceptat i agrisc aquest homenatge que és un homenatge a molta gent. I jo tinc la satisfacció de ser, en companyia vostra mestra d'escola, i si algú em pregunta respondre:

«Sí, sóc mestra d'escola faltaria més»

Moltes gràcies a totes i tots.

Xirivella, primavera 2002

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març

Infantil i Primària 6 de maig

XIRIVELLA HOMENATJA CARME MIQUEL PER LA SEUA TRAJECTÒRIA A FAVOR DE L'ESCOLA EN VALENCIÀ, DINS DELS ACTES DE LA XV TROBADA D'ESCOLES EN VALENCIÀ L'ANY 2002.

“EN UN MÓN PLURICULTURAL LA NOSTRA LLENGUA HA D'ESTAR VIVA” *

Tal volta no li agrada que li ho reconeguen, però és cert que davall del seu caràcter senzill i afable s'amaga una dona emprenedora i compromesa. Acostar-se a conèixer Carme Miquel és descobrir una vida intensa marcada sobretot pel seu compromís cívic en la normalització de l'ús i ensenyament en la nostra llengua. Tot un exemple de com defensar les nostres arrels, la nostra història i identitat com a poble. Per això i molt més Xirivella l'homenatja.

Què pensa Carme Miquel quan li diuen que li faran un homenatge a Xirivella?

Això volguera saber jo. A Xirivella es complixen deu anys d'escola en valencià i és un motiu suficient per fer una festa per commemorar-ho i per agrair a la gent de Xirivella, que en un principi va tenir la iniciativa i es va mobilitzar, la seua tasca. Jo sol soc una més de tantíssimes persones que hem fet possible l'ensenyament en valencià en aquest país.

Cal dir que aquest ensenyament ja fa uns quants anys es va iniciar, a partir de l'any 1983 de manera oficial i extraoficialment un poc abans, i s'ha aconseguit perquè hi ha hagut moltes persones que ho han exigint. Pares, mares de xiquets en edat escolar que estaven en el seu dret i mestres que ho han preparat. És molta la gent que caldria homenatjar. Recorde el cas d'uns pares que amb moltes dificultats portaven el seu fill amb taxi a una escola d'ensenyament en valencià.

També vull dir que no ha estat fàcil aquesta tasca, hi ha hagut anys que

ha sigut difícil perquè no tots els sectors de la societat tenien clar que l'ensenyament en valencià era i és un dret del poble valencià, pedagògicament convenient i socialment important per al futur dels nostres xiquets i xiquetes. Les instàncies responsables, és a dir, l'administració en concret, tampoc no ho explicava. Aquesta gran tasca d'explicar el perquè d'una escola en valencià l'hem fet un sector important de gent i jo soc una d'eixes persones també.

Els ensenyants han tingut un paper protagonista en la tasca d'explicar a la societat el perquè de l'ensenyament en valencià. Però perquè s'ha d'ensenyar en valencià?

Hi ha diferents raons, assenyalen les pedagògiques. La cosa més simple és la següent. Estem en un país on oficialment funcionen dues llengües, per tant per pura coherència qualsevol persona que vulga estar preparada per a viure ací de manera integrada ha de conèixer les dues llengües. Per estar ben preparat i conèixer bé el valencià és necessari que es faça ensenyament en valencià d'una manera profunda. A més som conscients que la societat està globalment molt castellanitzada, i que és molt més fàcil socialment impregnar-se del castellà i no del valencià. A l'escola, doncs, hem de donar al valencià un espai important.

D'altra banda estem en un món pluricultural i plurilingüe, per tant seria absurd intentar conèixer moltes cultures i moltes llengües i desconèixer la pròpia.

Per últim, aquella persona que està molt integrada en la seua cultura, que coneix

bé i domina la llengua, està molt més preparada per absorbir-ne d'altres.

Fem història, com va començar la tasca d'uns ensenyants a favor de la llengua i de l'escola en valencià?

Això fa molts anys, molts anys. Jo encara no exercia de mestra. Eren uns anys de silenci, l'època del franquisme. Finals dels seixanta, aproximadament. La formació que teniem els estudiants era molt poca, sobre tot en magisteri. Un sector de gent, amics i amigues constàvem que feia falta que ens autoformàrem i que revisàrem l'escola que coneixíem perquè no responia a cap dels interessos dels xiquets ni a cap plantejament renovador. Aleshores vam conformar el primer grup de Renovació Pedagògica del País Valencià. Ja als setanta començaren els primers moviments sindicals i, entre un boom de reivindicacions i plantejaments, figurava també la introducció de la llengua a l'escola.

Als anys 80 ja començava a haver-hi ensenyament en valencià, però és en eixe moment quan apareixen els moviments cívics per l'escola en valencià. Pares, mares i ensenyants que s'agrupen per reivindicar professors qualificats, materials didàctics, escoles amb línia...

Quin és el futur de les escoles en valencià?

L'escola en general està en crisi i cal analitzar i trobar plantejaments nous. Estem en moments de canvi, i l'escola s'ha de repensar i evidentment la llengua hi estarà present. En un món pluricultural en el qual vivim la nostra llengua ha d'estar viva i eixa és l'única aportació

que podem fer. El valencià com a eix de qualsevol tipus de reforma i de renovació. I encara que el moment polític que vivim no afavorix l'escola en valencià, el sector de l'ensenyament tracta sempre de ser crític, de donar resposta als nous reptes.

Amb quins problemes es troba hui encara l'escola en valencià?

Cada vegada s'està atribuint més a altres sectors socials el paper que té l'escola en l'educació global. Per exemple, els mitjans de comunicació han pres el paper educatiu negatiu. Un altre problema és la falta de recursos, cal més professorat qualificat. La falta del requisit lingüístic, fins ara un greu problema, més encara el nul ús que fa l'administració de la llengua, la poca promoció que en fa, etc.

Però la lluita en favor de la llengua també ha tingut èxits, no?

Sí, sobretot l'acollida que té a hores d'ara l'ensenyament en valencià comparada en aquells primers moments en què era minoritari. Però encara queda molt per fer.

** Aquesta entrevista la realitzà Encarna Martí. Fou publicada a Crònica, el butlletí de l'ajuntament de Xirivella.*

Hem volgut reproduir-la perquè la podem considerar un document de la història de l'ensenyament en valencià i per la vigència de les opinions.

CARME MIQUEL

LA MESTRA DE LES PARAULES. *

INFÀNCIA.

La meua infància la vaig passar a la Marina Alta, Gata de Gorgos, i algunes temporades a València ciutat. A València, la que jo vaig viure, jugàvem al carrer encara. Al sambori, a la pilota. Solíem jugar separats xiquets i xiquetes, de manera espontània, ningú ens ho manava. A mi m'agradava un joc de botar la corda molt de pressa.

Al poble, utilitzàvem el carrer com a element del joc, per exemple *taulellet de Manises, ferro, fusta, llanda lluenta que vols que toquem* i la que manava del joc deia que havies de tocar. Jugàvem de dia i de nit perquè allí estaven sempre al carrer.

ESTUDIS DE MAGISTERI

Eren tres anys i una revàlida. Abans d'entrar, feies un examen, com el selectiu, d'un nivell molt baix. I quan acabaves magisteri, feies una revàlida que confirmava el títol de mestra, sense el qual no podies fer oposicions.

El meu pare em va dir si volia seguir estudiant després de fer el magisteri, però jo volia ser mestra, em feia molta il·lusió aplicar coses noves, i no seguir fent allò que ens havien ensenyat; **vaig triar ser mestra.**

PRIMERS ANYS DE MESTRA

Vaig acabar magisteri al 63 i aleshores vaig preparar oposicions durant un any i mig. El primer destí fou a Tavernes de la Vallidigna.

Anava amb tota la il·lusió. Però clar, jo havia anat a l'escola franquista més pura i havia viscut el nacionalcatolicisme, ens havien donat una gran dosi d'adoctrinament. L'Escola de Magisteri que jo vaig viure era un lligam absolut entre política, religió i formació. Ens ensenyaven la manera de vestir, d'actuar i de fer les coses. Teníem també *Formació del hogar*, on t'explicaven com comportar-te en *el hogar*, com havies d'actuar amb el teu home perquè venia cansat de treballar, i a més fer-te càrrec dels fills.

Això ho assimiles des de menuda d'una forma inconscient. Però bé, jo volia ser mestra, ara que no del tipus que havia après. La sort fou que em vaig trobat gent que era com jo.

MOVIMENT DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA. PEDAGOGIA FREINET
Volíem transformar l'escola, la que havíem viscut nosaltres i la que havíem après en magisteri i volíem introduir el valencià. **Tota la formació que tinc com a mestra la vaig assolir amb els companys i companyes. Nosaltres**

vàrem començar a auto formar-nos, a llegir, a explicar-nos les lectures que fèiem, a discutir-les, a organitzar-nos trobades de cap de setmana per transmetre'ns les experiències que havíem aplicat a l'escola, compartir-les. Després començarem a anar a congressos a l'estranger i així és on jo vaig aprendre a ser mestra.

Volíem fer xicotetes transformacions. Transformar allò que tu pots fer dins en la teua aula. Potenciàvem la creativitat a través del text lliure. Ens il·lusionava tant que moltes vegades quan ens trobaven portàvem dibuixos que havíem fet els menuts i diem mira que bonic, mira el que han escrit, ens feia molta alegria qualsevol xicotet avanç.

REPTES, RESPONSABILITATS, OPORTUNITATS

El que jo sempre he fet és apuntar-me. Si hi havia alguna cosa a fer allí estava jo, i això feia que em relacionara amb tot el món, de vegades en algun grupet més masculinitzat però si m'interessava, doncs jo allí estava.

Després, a l'escola, en les activitats que fèiem transformadores doncs jo hi participava. Les dones estàvem fent treball en equip junt amb els homes cosa que no solia passar abans, ja havíem eixit de l'anonimat.

Com un repte m'ha semblat tindre responsabilitats en diferents llocs, per exemple, com a presidenta d'Escola Valenciana, com a directora d'escola...

Jo crec que les dones ens fem visibles quan agafem responsabilitats.

ACTIVISME

Jo diria que bàsicament soc mestra. I he practicat l'activisme al món de l'educació, però el món de l'educació és un món ample, amplíssim.

Ecologista? Com no vas a educar als xiquets i xiquetes en l'estima i la necessitat absoluta de respectar el medi ambient? És absolutament necessari perquè vivim en un món degradat. Des del punt de vista educatiu necessites ser activista de l'ecologia.

Feminista? Lògicament si tu tens un concepte de dona com a mínim l'has de transmetre, no adoctrinar, perquè vols que les xiquetes siguen lliures perquè puguem elegir aquelles coses que vulguen fer, vols que tinguen les mateixes oportunitats, has d'educar en la igualtat.

Pense que des de l'educació és on he accedit jo a totes les altres activitats, com per exemple a l'escriptura, també he accedit mitjançant l'educació.

ESCRITORA

La literatura infantil va ser el començament, perquè volíem el canvi de l'escola introduint el valencià i no hi havia materials, vam crear-los nosaltres. Estic parlant de l'última meitat dels seixanta i ho dic en plural, perquè érem el grup de companys i companyes freinetistes qui ho vam fer. Així que d'una necessitat va nàixer una oportunitat.

Després, Mercè Viana, altres persones i jo mateixa vam fer un pas més. Escriguérem pels nostres interessos personals amb l'estil que cadascuna tenia i ens agradava. Escriure per a joves i també per adults. He anat compaginant i ara estic còmoda escrivint qualsevol cosa que m'abellisca.

ELS PREMIS

Mira, els premis, en principi no m'atrauen però pense que són necessaris en una situació com la nostra. És a dir, on la llengua està minoritzada. Per tant els premis ajuden i estimulen a la persona creadora. Els premis donen una satisfacció a la persona i ajuden al fet que la literatura estiga més visible.

El premi a la difusió de la lectura... en l'apartat individual, l'han atorgat per ara a tres mestres: la primera Rosa Serrano, la segona Mercè Viana i la tercera jo; clar, tres mestres que hem escrit i hem difós la lectura des de l'àmbit de l'educació; pel fet d'haver escrit hem fet animació lectora en molts llocs, perquè ens ho han demanat i hem anat. Vull dir que hi ha una manera de difondre que naix de la mateixa professió. **Jo li dec molt a ser mestra, per la quantitat d'activitats que he fet i pel món que m'ha envoltat, per les meues amistats i els meus activismes els quals, encara que s'han fet fora de la professió, com la defensa del medi ambient, han sorgit d'ella.**

REPTES DE LA SOCIETAT VALENCIANA

Respecte a la llengua, és molt important tindre-ho clar i el greu problema d'aquest país és que s'ha utilitzat la llengua com arma política per enfrontar els valencians.

En Escola Valenciana hem treballat la llengua des d'un aspecte positiu, lúdic, agradable i no com un conflicte, encara que molts mestres estaven patint molt en les escoles i encara ho pateixen, però malgrat això fem grup per plantejar en goig el viure i gaudir en valencià i per això les trobades són una manera de traure al carrer la llengua i per desconflictitzar.

Saber explicar que la llengua és una

riquesa intel·lectual... Que aprendre'n una no implica perdre l'altra, eixe argument fal·laç. Cal una metodologia bona, uns materials adequats, un ambient i una acceptació, això és molt important. Les criatures que veuen que hi ha una estima ho aprenen molt bé.

Ara seria qüestió de revisar com ha anat aquests anys de Llei d'Ús, que ja en són molts; vore quins resultats hem tingut. Pense que estem en un moment que caldria vore com estem ensenyant la llengua. Hem fet un pas i hem d'avançar. **Respecte a l'ecologia.** Tenim el canvi climàtic ací damunt, perquè veig que la gent no és conscient de què està passant... I hem de tindre en compte l'escalfament, perquè tot allò que s'havia predit està complint-se, es a dir, catàstrofes naturals més intenses, més sovint i en més llocs. El canvi climàtic és el repte més important que té la humanitat. Estem tots implicats i cal canviar la forma de vida.

REPTE PERSONAL

Continuar fent activisme el que puga, segons l'edat i la salut, sobretot en el tema mediambiental, ara escric, faig cartes a l'ajuntament i pense que ho hem de fer tot. En el tema del plàstic sobretot, és difícil però s'ha de fer.

**Aquest escrit és un extracte de l'entrevista realitzada per Sònia Rúbio a Carme Miquel en gener de 2019 i publicada al periòdic de la trobada d'aquell any.*

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març

Infantil i Primària 6 de maig

NIT DEL GUAIX

RECOINEIXEMENTS I HOMENATGES.

31 de març de 2023

Restaurant "MAS D'ESTRELA"

Quan enviem el periòdic a imprimir encara no s'haurà celebrat la Nit del Guaix, però volem que quede constància del que allí passarà.

L'inici serà amb la imatge de **Carme Miquel** a la pantalla. S'escoltaran les paraules que ella va pronunciar quan va rebre el Guaix d'Honor l'any 2002 amb motiu de la XV Trobada a Xirivella. La veu que escoltarem serà la de Roser Muñoz Miquel, filla de Carme Miquel. Començarem amb les paraules de Carme Miquel perquè Escola Valenciana li dedica les trobades 2023. I ha estat una bonica coincidència que el Guaix torne a Xirivella per celebrar la XXXV Trobada, vint-i-un anys després.

A continuació **Pepa Cases**, presentadora de l'acte donarà la benvinguda a a totes les persones que ens ajuntarem per presentar la propera Trobada i retre reconeixements i homenatges.

Les primeres intervencions estaran a càrrec de l'alcalde de Xirivella, **Michel**

Montaner i la regidora d'educació, **Encarna Martí**, per convidar a assistir-hi i explicar el que s'ha fet al llarg d'aquest curs per preparar la Festa per la llengua. Farem un sentit record a **Ferran Zurriaga** el pare del Moviment Freinet al País Valencià, que va faltar el passat més de novembre. I ens servirà per realitzar els primers reconeixements a persones que s'han destacat per una estima especial cap a la nostra llengua i han transmet eixa estima al llarg de la seua vida professional, i per això una vegada arribada la seua jubilació Guaix vol fer-los un reconeixement.

Enguany eixe reconeixement serà per a: **Montse Payà, Carme Sanz, Carmen Romero i Fina Ciscar** de l'Ausiàs March de Picanya. **Paco Galiano i Vicent Escrinhuela** de l'IES de Mislata. **Gemma Crespo** del Baladre de Picanya. **Joan Ramón Belló** de l'IES Sedaví. **Merxe Reyes** del Félix Rodríguez de la Fuente de Manises. **Mila Salort** de l'IES d'Albal. **Roser López**, del Lluís Vives de Paiporta. **Dolors Viladrich, i Empar Cotino** del Gregori Mayans de Xirivella. **Pepa Alós** del Cervantes de Xirivella. **Lola Pellicer**

del Rei en Jaume de Xirivella. **Xelo Calvo** de l'IES de Massanassa. **Fina Roca** de l'IES Berenguer Dalmau de Catarroja, **Emi Olmos** de la Mare de Déu dels Desemparats de Silla i **Glòria Mañas** de la llibreria Moixeranga de Paiporta. Dolors Viladrich serà l'encarregada de dir unes paraules en nom de totes.

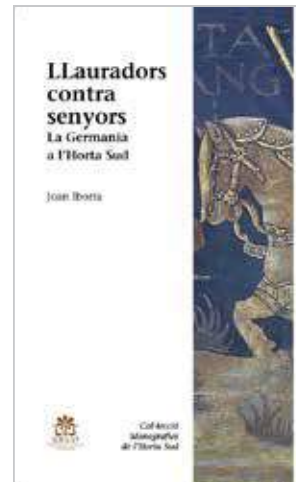
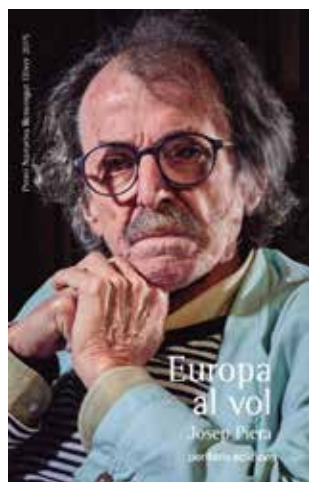
Després es farà el reconeixement a dos escoles de la nostra comarca que enguany celebren el seu 25è aniversari des que comencaren l'ensenyament en València. Les escoles són el CEIP Garcia Planells de Manises i el CEIP Miguel de Cervantes de Xirivella. I donarà les gràcies el representant d'aquest últim centre, Anselmo Gil.

Tot seguit donarem el protagonisme a la primera línia de València de Xirivella que començà el curs 92-93, ara fa 30 anys. Ens parlaran dels records dels inicis de l'ensenyament en valencià a Xirivella, **Josep Antoni Santamaria**, aleshores alcalde de Xirivella i pare d'alumne i una representació d'aquella primera promoció.

Ja en la recta final seran les intervencions de **Vicent Font**, en nom de la coor-

dinadora i **Alexandra Usó**, presidenta d'Escola Valenciana. I s'atorgaran els Guaix 2023 a **Fina Masgrau**, mestra i escriptora i **Lourdes Bellver**, mestra i il·lustradora, pels seus llibres destinats fonamentalment a l'aprenentatge progressiu de la lectura. I a **Vicent Camps**, pels seus més de 25 anys dedicats a la narració oral fonamentalment de la poesia, a qui li agraïrem la divulgació dels nostres poetes.

Després de les paraules dels tres homenatjats passarem a sopar i en acabar, Vicent Camps farà una breu actuació per cloure la Nit del Guaix-Escola Valenciana. Estem segurs que serà una nit entranyable per a totes i tots els que estimem la nostra llengua i fem el possible perquè continue viva.

Fem lectors

Construïm Comarca

HOMENATGE GUAIX 2023

FINA MASGRAU I LOURDES BELLVER

Fina i Lourdes són dues mestres que han viscut el goig de l'escola i dels llibres.

Són dues dones del país en favor de l'escola i la lectura. Dues observadores de la vida dels infants, de com aprenen, què els costa, què els admira, què els sorprén?

No voldria fer una presentació tòpica. Allò de contar-vos on van nàixer, quan, ni si han guanyat cap premi. Tot això, de segur, que ho sabreu trobar sols.

I ara, us demanareu per què Guaix els ret un homenatge, a elles? A elles que fa uns anys es van retirar de la vida a l'escola. Aquest és l'interrogant que us vull respondre.

Aquestes mestres, de la mateixa manera que Ferran Zurriaga, Carme Miquel, Alfred Ramos, Tere Pitxer, Júlia Gómez, Llorenç Giménez, entre d'altres, van construir una escola majúscula, i la van bastir de llibres en valencià i d'il·lusió, perquè a l'escola veníem a ser feliços i a aprendre. Volien facilitar el camí d'entrada a la lectura i l'escriptura, perquè els infants valencians no ho tenien fàcil.

Cal agrair-los, a tots aquells, el seu llegat per posar en valor la nostra llengua, com a transmissora de coneixement i aprenentatge, i per donar-li el prestigi social que es mereix.

Fina i Lourdes formaven part d'un projec-

te cooperatiu, dins d'escola valenciana, mestres de cooperatives compromeses per ensenyar en valencià. Com uns altres mestres, van veure que, per fer escola, calia fer llibres. Farcir les biblioteques de les escoles de llibres que atraparen els infants valencians amb els seus personatges, amb les històries, les rimes... I així ho van fer. Hi van aparèixer Pim, Pam i Pum, els tres gegants que amb les seues aventures van acompanyar l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura de molts infants valencians. També ens van regalar Tereseta, la xiqueta espavilada com un gínjol, a qui les lletres no agradaven gens ni miqueta, i amb el...*Tararí Tararà!* se les engolia dins la sopa. I el Senyor Abecedari, l'amo de les lletres, aquest personatge fantàstic que encara visita les classes i les cases dels menuts que aprenen a llegir i a escriure.

I ara, Ring, ring. Qui és? Sóc la rateta, em diuen Marieta i no pare mai quieta. Marieta valenta, juganera, divertida, ben encuriosida per fer, descobrir i conèixer. Aquesta col·lecció de ratetes, amb les rimes i la sonoritat de les paraules ha atrapat menuts i grans. I el Xino-Xano, la col·lecció que ha guiat els mestres per ensenyar a llegir i escriure, transmetent el plaer per descobrir els sons de les lletres que formen les paraules.

Aquesta és la raó que s'ha guanyat el reconeixement de Guaix.

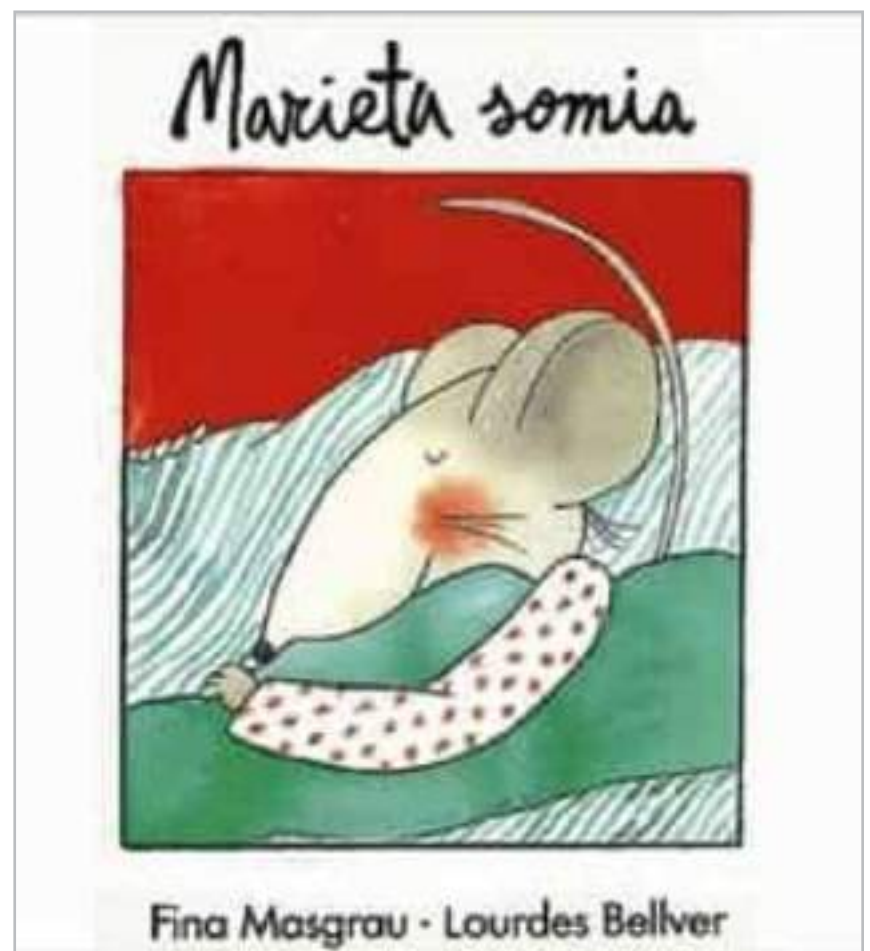
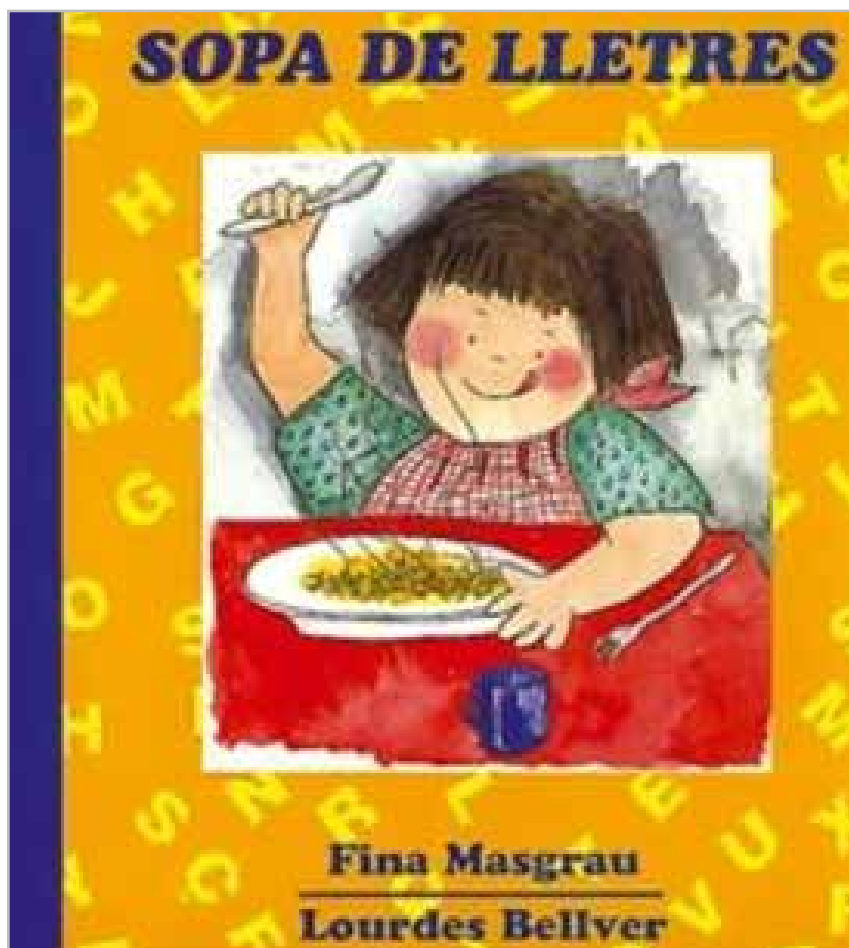
En aquests moments, amb la desaparició de les línies en valencià, caldrà estar ben atents, i mantenir-nos fidels per prendre el relleu amb la força de les noves generacions. La lluita continua, i cal compromís fort i ferm, si no volem perdre la identitat.

Tenim els llibres, tenim els mestres, les escoles, però ens manca compromís i més fermesa per la llengua. La llengua és la clau, i la lectura, i l'ús social. Si no volem que les escoles siguen l'últim reducte on es parla valencià, a les aules i prou, cal el coratge dels mestres, les famílies i les institucions. Cal creure en la llengua i estimar-la, voler fer-la forta i gran, i per fer-ho, cal compromís.

Marieta...on ets? Agafa el telèfon, somia, juga, sigues valenta, ves al mercat, fes circ...fes el que tu vulgues, però no deixes de despertar amples i llargs somriures en la cara dels infants.

Una nascuda a Banyoles i l'altra a Gandia, les dues mares de les ratetes, agafant-les de les mans, i amb altres mestres, han fet escola, i plegats fem País.

Creu Planells

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

HOMENATGE GUAIX-2023

JOSEP VICENT CAMPS PARICIO

Josep Vicent Camps Paricio (Xirivella, 1958) rep enguany l'homenatge amb motiu de la XXXV Trobada d'Escoles en Valencià que se celebra a Xirivella. Actor, escriptor i, sobretot, rapsode, Vicent Camps ha fet de la paraula l'eix de la seua vida. "És un honor rebre este reconeixement, sobretot per la gent amb la qual compartisc l'homenatge, però considere que no he fet res per a merèixer-lo, només parlar la llengua de mon pare. Parlar la meua llengua és una cosa natural, com alenar", argumenta Vicent.

La seua relació amb la cultura i el valencià començà ben prompte, de menut. En sa casa sempre s'ha llegit molt i en veu alta. El seu iaio, Ricardo Camps, va ser apuntador de teatre. Inclús té un carrer a Xirivella (Camps, Mas i Montroi), compartit amb altres dos personalitats del món del teatre a la localitat. Va morir quan Vicent tenia només 6 anys, però encara en conserva els records, el gust per la lectura i el teatre, que també va heretar son pare.

"Mon pare va fer teatre amateur durant molts anys al casino de Xirivella, però a ell el que li agradava era cantar, i va estudiar cant, encara que no va arribar molt lluny. Tenia por quan actuava", confessa Vicent. De tota manera, no va deixar els escenaris i actuava com a rapsode als espectacles de varietés dels anys 50, on se sentia més a gust.

En eixe ambient es criaren Vicent, el seu germà Ricardo i, diuhuit anys després, també la seua germana Lola, que hui continua la saga artística. "Nosaltres ens pensàvem que tot el món coneixia els poemes que sentíem a casa, però no. Prompte ens adonàrem que era una raresa", riu Vicent. De jòvens Vicent i Ricardo entraren en la Falla de Sant Antoni, on crearen un grup de teatre. Allí feien sainets, on destacava per la seua gràcia Ricardo, però Vicent no s'hi acabava de trobar a gust. "Prompte vaig descobrir que hi havia un altre de teatre que m'interessava més", reconeix. En acabar el batxiller superior no sabia ben bé què fer, i son pare li va proposar que fera declamació. "Com que mon pare havia estudiat cant a la Societat Coral El Micalet, jo vaig fer allí declamació. Van ser tres anys, dels 17 als 19 anys, on vaig tindre l'ocasió de vore Ovidi Montllor, Paco Muñoz... El Micalet estava molt a prop de la nova cançó i de les companyies de teatre independent. Vaig trobar un teatre que m'interessava més i que ja era una obra culta en valencià".

Vicent va eixir del Micalet després d'haver fet molts recitals i a Xirivella va començar a fer teatre al casino, però va ser una experiència breu i al cap de poc de temps, aprofitant la creació del nou ajuntament i del nou auditori, va crear una companyia

independent, 'Noves arrels', amb gent de Xirivella. "Allí ja la llengua era normalitzada, els textos ben escrits, era teatre amateur però quasi professional". De fet, van inaugurar el teatre municipal amb dos obres.

Amb l'arribada de les televisions autonòmiques, el seu germà i ell es van preparar per a ser actors de doblatge. "Nosaltres parlàvem un valencià apitxat i necessitàvem aprofundir en l'estàndard que volia utilitzar Canal 9 i ens apuntarem a uns cursos que organitzaren per a fer el valencià normatiu oral, que estava més a prop del que es parla a Alcoi o al Comtat. He de dir que no em vaig trobar a gust com a actor de doblatge. Vaig ser conscient de les meues limitacions. Soc bo treballant amb la veu, però no actuant. Jo podria fer tots els papers d'una obra de teatre des de baix, com feia el meu iaio, però actuar no", confessa.

Després d'una curta experiència en el doblatge, tornà al teatre. Va treballar en una companyia que representava obres clàssiques pels pobles. "En aquell moment també estava treballant en un taller a Xirivella i em resultava molt difícil de compaginar amb el teatre. Afortunadament, sempre he tingut una altra faena que ha sigut el meu sosteniment i que m'ha donat la llibertat de poder triar el que volia fer després artísticament. Primer va ser al taller i, més tard, a l'Ajuntament de València", diu Vicent. Amb eixa dificultat, començà a pegar-li voltes a un nou projecte artístic: fer els recitals de poesia.

UN VIATGE DEFINITIU

Quan anava amb esta última companyia va fer un viatge que canviaria el seu futur. "Va ser un viatge amb cotxe a Oriola, amb el representant de la companyia. Jo li havia parlat de la meua idea dels recitals de poesia, però ell sempre em deia: "Això qui ho ha de comprar?" Vaig preparar un casset recitant els meus autors, que eren Estellés i Miguel Hernández. Vaig posar la cinta i l'escoltarem tot el viatge. Quan arribàrem a Oriola em digué: "açò m'ha agradat". I a Oriola ja el va vendre! A partir d'eixe moment, l'any 1992, ja no he tornat a fer teatre, només faig recitals", assenyala. Des d'eixe dia ha recitat per tota Espanya, tant en valencià com en castellà. "Jo em creia que podia canviar coses amb la poesia social, però em vaig adonar que no era així. El nostre poder d'influència és limitat", lamenta. Prompte va unir la poesia i la música amb la guitarra de José Guerola, amb qui va crear el Taller de poesia Camps-Guerola. En els últims anys l'acompanya a la guitarra Miquel Perelló.

A poc a poc s'especialitzà en espectacles adreçats als estudiants dels centres edu-

catius. "Jo havia vist que era una oportunitat i una cosa que no feia ningú. Jo no era professor i crec això em va beneficiar. Vaig tindre el mèrit de trobar els poemes adequats i la manera de captar la seua atenció. Jo veig que a mi m'atenen. Serà per la veu o per ser la novetat, no ho sé", argumenta Vicent.

TAMBÉ ESCRIPTOR

Amb la seua aposta per la poesia, prompte es va adonar que necessitava obra, sobretot social, per als seus espectacles. Primer es va interessar pel moviment de la poesia de la consciència. Vicent va participar en diverses trobades de 'Voces del extremo'. Allí va descobrir referents i també li va servir per fer un salt a l'escriptura.

"Jo escrivia, però mai no havia publicat. També va coincidir en una etapa en la qual necessitava aclarir-me", reconeix. D'esta manera, l'any 2003 va publicar *Taller*, una obra autobiogràfica, i posteriorment *Pena capital*. La seua tercera obra va ser un poemari, *El clot de la lluna*, inspirat en un lloc on anaven a nadar els jòvens de Xirivella i que hui ha desaparegut amb el nou llit del riu Túria.

També ha gravat discos, i fins i tot és l'autor de la lletra de l'himne de Xirivella, així ens ho conta: "estant d'alcalde Josep Soriano em demanà que escriguera un poema que poguera servir de lletra d'un futur himne, jo li vaig dir que si m'eixia alguna cosa li la passaria. Amb el temps vaig escriure *Cant a Xirivella*, que musicat pel mestre Alamar i cantat per la Coral Andarella formà part d'un treball discogràfic de l'Ajuntament".

EL VALENCIÀ A L'HORTA

Per la seua trajectòria, Vicent té una visió panoràmica de l'ús del valencià a l'Horta. A més de rapsode, a l'Ajuntament de València va treballar al Gabinet de Norma-

lització Lingüística, i a Xirivella va crear l'Aula de la Paraula, un taller de poesia que treballa la poesia dita en veu alta. "A la nostra comarca, als anys 50-70 va haver un moviment que jo crec que l'expulsió dels moriscos i la repoblació es queden curts comparats amb el que va passar ací. De cop i volta en vint anys ha vingut un percentatge grandíssim de gent en relació amb la població autòctona que parlava valencià; per tant, considere que s'hi ha fet molt, des d'Escola Valenciana més que ningú, però també els centres educatius, alguns polítics... per a pal·liar una situació que era de desaparició per complet del valencià", sosté Vicent.

A partir d'ahí, què hi podem fer? "Jo crec que les actituds particulars són importants. Jo mai tracte d'imposar la llengua i dona bons resultats. Nosaltres podem ajudar fins on arriba el nostre braç. Voler que tot el món parle valencià és un impossible, així i tot sí que podem, dins de les nostres possibilitats, influir en el nostre entorn. És important crear referents i donar normalitat".

Sens dubte, Vicent Camps és un d'eixos referents.

Cristòbal Garcia

Grupo CAPS Cuidadores
Amb sabor valencià

f i CAPSCUIDADORES

DEL CAMP A L'ESCOLA

- Producte de proximitat i ecològic
- Primeres marques Valencianes
- Proveïdors Locals
- Oli d'Oliva Verge Extra de Producció Pròpia

PROJECTE EDUCATIU ADAPTAT AL CENTRE

✉ INFO@GRUPOCAPS.COM

RESTAURACIÓ COL·LECTIVA

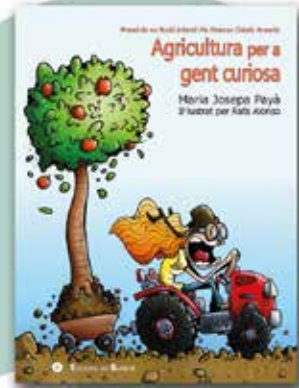
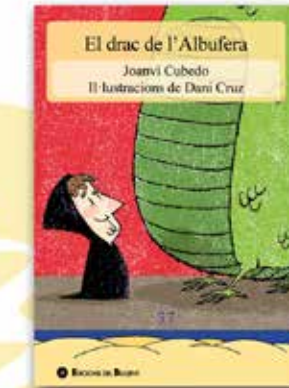
ANIMACIÓ

ATENCIÓ INDIVIDUALITZADA I FLEXIBLE

Novetats de ficció i No ficció il·lustrades

www.bullent.net

Agendes escolars i llibres

EDICIONS 96

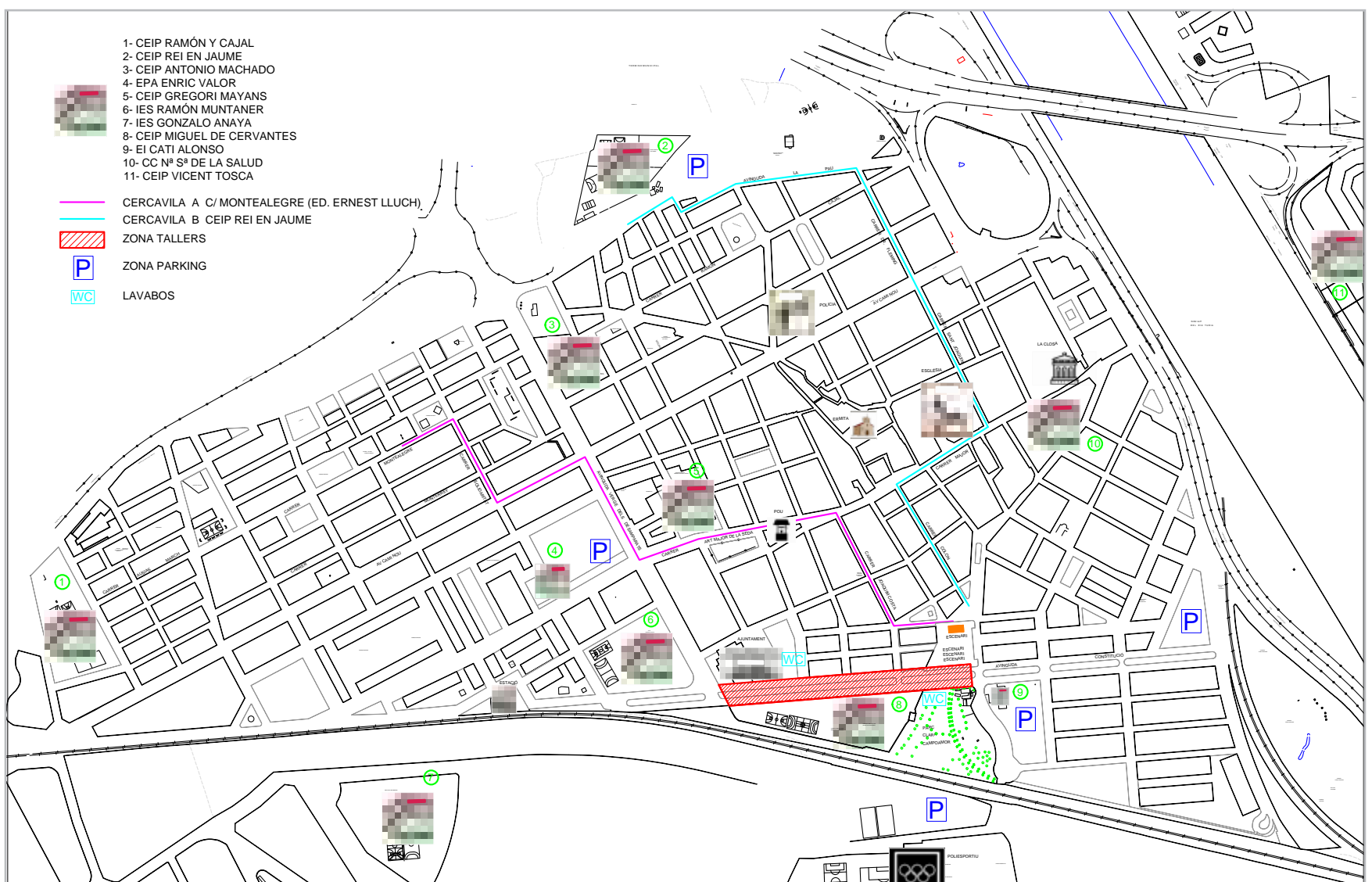
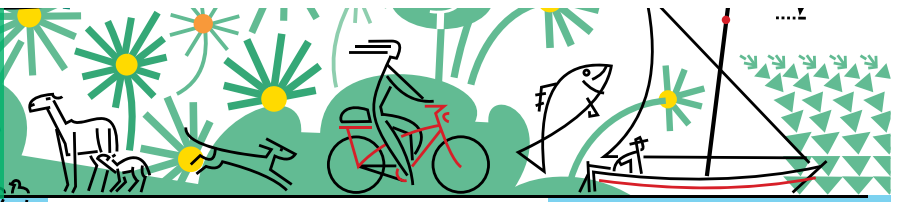
Sempre a les Trobades, sempre amb Escola Valenciana

f i

www.edicions96.com

XIRIVELLA—I'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
 Infantil i Primària 6 de maig

CERCAVILA (A)

Eixida: PLAÇA MONTE ALEGRE
(Edifici Ernest Lluch)
CEIP ANTONIO MACHADO
CEIP GREGORI MAYANS
CEIP RAMON Y CAJAL
CEIP VICENT TOSCA
IES RAMÓN MUNTANER
CPFFA ENRIC VALOR

PICASSENT
PICANYA
PAIORTA
MISLATA
MASSANASSA
MANISES
CATARROJA
BENETÚSSER
BENIPARRELL

CERCAVILA (B)

Eixida: CEIP REI EN JAUME
CEIP REI EN JAUME
CEIP MIGUEL DE CERVANTES
C NTRA. SRA. DE LA SALUD
EI CATI ALONSO
IES GONZALO ANAYA

ALFAFAR
ALDAIA
ALCÀSSER
ALBAL
ALAUQUÀS
QUART DE POBLET
TORRENT
SEDAVÍ
SILLA

LLISTAT TALLERS ESCOLES

ALAUQUÀS
Nº 31- CEIP. CREMONA
Nº 32- MARE DE DEU DE L'OLIVAR I ALBAL
Nº 77- CEIP. LA BALAGUERA
Nº 61- 62- 63- EI. NINOS
ALCASSER
Nº 34- CEIP. JAUME I
Nº 35- CEIP. 9 D'OCTUBRE
ALDAIA
Nº 36- CEIP. PLATERO Y YO
BARRI DEL CRIST
Nº 37- CEIP. NTRA. SRA. DEL CARMEN
ALDAIA
Nº 38- CEIP. EL RAJOLAR
ALFAFAR
Nº 39- CEIP. ORBA
Nº 61- 62- 63- EI. NINOS
BENETÚSSER
Nº 40- CEIP. CRISTOBAL COLÓN
BENIPARRELL
Nº 49- CEIP. BLASCO IBAÑEZ
CATARROJA
Nº 52- CEIP. BERTOMEU LIORENS
Nº 53- CEIP. JOAN XXIII
LA FLORIDA SECUNDARIA
Nº 54- CEIP. JAUME I EL CONQUERIDOR
MANISES
Nº 76- CEIP. FELIX RODRIGUEZ
Nº 75- CEIP. JOSE GARCIA
PLANELLS
MASSANASSA
Nº 55- CEIP. LLUÍS VIVES
Nº 55- CEIP. AUSIAS MARCH
PAIORTA
Nº 56- CEIP. AUSIAS MARCH
Nº 57- CEIP. JAUME I
PICANYA
Nº 89- CEIP. AUSIAS MARCH
Nº 90- CEIP. BALADRE
Nº 61-62-63 EI. NINOS
Nº 91- ESCOLA GAVINA
PICASSENT
Nº 64- LA NOSTRA ESCOLA COMARCAL
Nº 65- ESCOLA LES CAROLINES
Nº 61-62-63- EI. NINOS
Nº 66- CEIP. VERGE DE VALLIVANA
Nº 67- CEIP. SANT IGNASI
QUART DE POBLET
Nº - CEIP. LA CONSTITUCIÓ
Nº 92- CEIP. MOLI D'ANIMETA
Nº 61-62-63- EI. NINOS
SEDAVÍ
Nº 93- CEIP. SAN CLEMENTE
TORRENT
Nº 81- CEIP. LES TERRETES
Nº 82- CEIP. EL MOLÍ
Nº 83- CEIP. LOPE DE VEGA
Nº 84-85- CEIP. MIGUEL HERNANDEZ
Nº 86- CEIP. SANT PASQUAL
Nº 87- EL DRAC
Nº 88- CEIP. ANTONIO MACHADO
Nº 79- FESORD VALÈNCIA
XIRIVELLA
Nº 9- CEIP. REI EN JAUME
Nº 8- CEIP. RAMÓN Y CAJAL

Nº7- C. NTRA. SRA. DE LA SALUT
Nº 6- MIGUEL DE CERVANTES
Nº 5- CEIP. ANTONIO MACHADO
Nº 4- VICENT TOSCA
Nº 3- CPFFA. ENRIC VALOR
Nº 2- EI. MESTRA CATI ALONSO
Nº 23-24 CEIP. GREGORI MAYANS

LLISTAT ENTITATS EDITORIALS I EMPRESES

Nº 10- PUNT D'INFORMACIÓ
AJUNTAMENT XIRIVELLA
Nº 11- PUNT D'INFORMACIÓ GUAIX
(ESCOLA VALENCINA)
Nº 50- FACULTAT DE MAGISTERI -
UNIVERSITAT DE VALÈNCIA
Nº 12- BROMERA EDITORIAL
Nº 58- EDITORIAL BULLENT
Nº 30-DIPUTACÓ DE VALÈNCIA
Nº 29- GVA. PRESIDÈNCIA
Nº 26-27-28-IVA
Nº 33-CONSELLERIA MEDI AMBIENT
(RECICLA AMB ELS CINC SENTITS)
Nº 60- EDICIONS DEL SUR
Nº 59- SINDICAT STEPV
Nº 94- EDITORIAL CAMACUC
Nº 48- L'HORTA TEATRE
Nº 25- EDICIONS 96
Nº 78- CAPS EDUCADORS
Nº 13- FAMPA
Nº 51- UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA
Nº 80- APROOP, LA TELECOM D'ACÍ
Nº 42- NATURA I CULTURA ED.
ORQUÍDEA DE DARGUIN
Nº 41- MUSEU COMARCAL, HORTA
SUD
Nº 16- XARXA AITANA
Nº 15- ANDANA EDITORIAL

ACTIVITATS EL DIA DE LA TROBADA

A les 9 hores

Muntatge de taules i cadires per als tallers a càrrec de les persones voluntàries que col·laboren en l'organització de la trobada.

De 16 a 17 hores

Muntatge dels tallers pels part dels centres educatius i entitats.

A les 17hores

Concentració als punts d'eixida de les cercaviles.
Recepció d'autoritats per l'ajuntament.

A les 17.15 hores

Eixida de les cercaviles

A les 17.45 hores

Lliurament de recordatoris als centres. Una vegada finalitzat el lliurament s'interpretarà la Muixeranga per les colles que hi participen amb les figures realitzades per la Muixeranga La Torrentina.

Entre les 18 i les 20 hores

Funcionament dels tallers i actuacions de grups de Xirivella.

A les 20 hores

Concert de Ramonets.

ALTRES ACTIVITATS AL VOLTANT DE LA TROBADA

Trobada de secundària

14 de març a partir de les 9h
Plaça Gerardo Garcés
Tallers i actuacions de Cabra Fotuda i Aina Palmer

Nit del Guaix

31 de març a les 20h
Mas d'Estrela
Reconeixements i homenatges.

Lliurament de premis Sambori

21 d'abril a les 19h
Auditori de Xirivella.

Commemorem el 25 d'abril

28 d'abril a les 10h
Parc Jesús Ferrando
Plantem pel valencià
Homenatge a les dones
Recordem la nostra història.

TROBADA MUSICAL

Auditori de Xirivella

Dilluns, 27 d'abril

CEIP Molí d'Animeta, Quart de Poblet
Escola Les Carolines, Picassent
CEIP Balaguera, Albal
CEIP Jaume I El Conqueridor. Catarroja
C.Mare de Déu de l'Olivar, Alauquàs
CEIP Gregori Mayans Xirivella

Dimarts, 28 d'abril

CEIP La Constitució de Quart de Poblet
Escola El Drac de Torrent
CEIP Rei en Jaume de Xirivella
La Nostra Escola Comarcal de Picassent
CEIP Garcia Planells de Manises
Sant Ignasi de Loiola de Picassent

Dimecres, 29 d'abril

CEIP Sant Pasqual de Torrent
CEIP Rei en Jaume de Xirivella
Escola Gavina de Picanya
CEIP Ausiàs March de Paiporta
CEIP Les Terretes de Torrent
CEIP Lope de Vega de Torrent

Dijous, 30 d'abril

CEIP Blasco Ibañez de Benetússer
CEIP Ramón y Cajal de Xirivella
CEIP Mare de Déu de Vallivana de Picassent
CEIP Félix Rodríguez de la Fuente de Manises
CEIP 9 d'octubre d'Alcàsser
CEIP El Molí de Torrent

LA GIRA 2023 RAMONETS

Dissabte 6 de maig
20 h XIRIVELLA l'Horta Sud

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

25 ANYS D'ESCOLES EN VALENCIÀ

CEIP JOSÉ GARCÍA PLANELLS

És a través de les llengües que saps, que conquereixes el coneixement", de R. Bacon.

L'inici de l'escola Ceip José García Planells de Manises com col·legi d'ensenyament totalment en valencià fa ara 25 anys. Va resultar tot un desafiament per a la comunitat educativa, ja que veníem d'una doble línia, una en castellà i altra en valencià, i encara que el Claustre de professors tenia clar quin era el camí que volíem implantar, va resultar un repte per a les nostres famílies.

Però, la tasca estava clara. Es tractava d'animar i impulsar l'ús de la llengua valenciana com a llengua no només d'aprenentatge, sinó també de comunicació amb la comunitat escolar. Aspecte que encara tenim amb el barri i el municipi, assolint les pràctiques educatives en valencià amb il·lusió i amb compromís.

Aquest recorregut ha sigut molt satisfactori. L'escola continua sent un referent d'ensenyament en valencià, ja que la majoria de les famílies són castella-

no parlants, encara que tenen clar que volen que els seus fills i filles aprenen en valencià, valorant així l'empoderació de la llengua valenciana com a mitjà que afavoreix el coneixement, la cultura i eina per a poder desenvolupar-se en el futur.

L'escola participa activament en esdeveniments per a impulsar les accions en valencià, com la participació en les trobades, la participació en Rapsodes, trobades musicals en valencià i participació al Sambori. I també impulsem actuacions pròpies que afavoreixen l'ús del valencià en qualsevol àmbit, com el Concurs de Narrativa Curta en valencià amb motiu de la Celebració del Dia del Llibre, animacions lectores i teatre en valencià, celebracions de la nostra cultura (9 d'octubre, castanyera, falles...), jocs tradicionals i esports valencians (sobretot en l'impuls i motivació de la pilota valenciana com esport nostre).

A més, no podem deixar de nomenar a aquelles persones que han estat acompanyant-nos en aquest camí:

Amparo Campos, impulsora de la línia en valencià en el col·le, assessors i assessores de valencià de la Conselleria, Carmina del Guaix (sempre a punt per a ajudar en qualsevol dubte que tenim), Xon (companya de professió, sempre motivant-nos a continuar endavant).

I com no, a la comunitat educativa del Planells. Gràcies als i a les mestres

per la seua implicació i dedicació, a les famílies per recolzar-nos en aquest camí d'aprenentatge, al personal no docent i als i les nostres alumnes. Continuem endavant! Som escola en valencià!

Lorena Meléndez Gil, directora

25 ANYS D'ESCOLES EN VALENCIÀ

CEIP MIGUEL DE CERVANTES

Enguany fa 25 anys que la nostra escola empenia un nou repte, l'ensenyament en valencià.

De les tres línies que té l'escola una d'elles es convertia en línia en valencià. Malgrat que la majoria de les famílies eren castellanoparlants hi havia demanda d'una línia en valencià, donat que en altres escoles de Xirivella ja estava.

Començarem aquest Programa d'Immersion lingüística (PIL) amb Moisès Soria com a director, i Dolors Escrivà, una mestra valencianoparlant de Tavernes de la Valldigna com a encarregada de portar endavant eixe primer grup de 4 anys de la línia en valencià. En eixos moments no hi havien grups de 3 anys. Hem de dir que comptàvem amb la gran ajuda de l'assessora de valencià que ens proporcionava material, cursets i fins i tot entrava en la classe i feia amb els xiquets i xiquetes, un joc, un poema, una activitat. Però per damunt de tot contàvem amb la il·lusió de treballar amb la nostra llengua, el valencià.

La línia va estar tot un èxit, i el treball dels/les mestres, així com les metodologies innovadores i motivadores per fer

possible l'aprenentatge en una llengua que no era la materna dels xiquets/es, van fer que la demanda pujara i s'encetara una segona línia en valencià. El col·legi va passar a tindre dues línies PIL i una PIP.

En eixe moment el valencià estava molt present en l'àmbit escolar i per tot arreu de l'escola es sentia parlar en valencià. Però després el fet de tindre dos programes lingüístics va suposar un fet diferenciador de l'alumnat, va fer que el grup PIP tinguera més nombre d'alumnat estranger.

Actualment amb el Programa de Plurlingüisme ha suposat una organització més equitativa de l'alumnat, podent fer els tres agrupaments més heterogenis. És veritat que amb aquest programa s'ha potenciat l'anglès obtenint una millora de l'aprenentatge d'aquesta llengua, però també ha minvat l'ús i aprenentatge del valencià, així com la parla en l'àmbit escolar.

En aquests 25 anys hi ha hagut molts canvis. Ara el nou equip directiu té nous reptes, noves dificultats, però molta il·lusió i moltes ganes de treballar.

Espere que tornem a potenciar el valencià, que torne a ser el vehicle de comunicació, perquè com diu Corraïne: "La llengua és el cor de la identitat d'un poble."

Doncs fem fort el cor del nostre poble així farem forta la nostra cultura, seguim ensenyant i aprenent en la nostra llengua.

25 anys en valencià!
Per molts anys més!

Pepa Alós

SAMBORI 2023. PARTICIPACIÓ I PREMIS

POBLES: 19- (Consten en cada poble els centres participants i entre parèntesi els treballs aportats)

Alaquàs 3: Ciutat de Cremona (14); Mare de Déu de l'Olivar I (7); Mare de Déu de l'Olivar II (10). Albal 3: IES Albal (4) La Balaguera (11); Ninos Albal (1). Alcàsser 1: 9d'Octubre (3). Aldaia 2: Juan Antonio Martínez Torres (15); Platero y yo (3). Alfafar 4: La Fila (1) Orba (7); Ninos Porta Sud (1); IES 25 d'Abril (10). Benetússer 3: Blasco Ibàñez (10); Cris-tóbal Colón (8) Vicent Ricars i Bonillo (1). Beniparrell 1: Blasco Ibàñez (3). Catarroja 5: Bertomeu Llorens (3); Florida Secundària (14) Jaume I El Conqueridor (16); Joan XXIII (7); Vil·la Romana (4). Manises 2: José García Planells (4); Fèlix Rodríguez de la Fuente (20). Massanassa 2: Lluís Vives (19); Col·legi San José y San Andrés (2). Mislata 3: Jaume I (2); IES Molí del Dol (6) Santa Cruz (4). Paiporta 3: Ausiàs March (7); Jaume I (3); Rosa Serrano (3). Picanya 4: Ausiàs March (2); Baladre (7); Escola Gavina (6); Ninos La Mandarina (1). Picassent 2: La Nostra Escola Comarcal (17); Les Carolines (7). Quart de Poblet 4: EOI Quart de Poblet (1) La Constitució (4); Molí d'Animeta (7); Puríssima Concepció (7). Sedaví 1: San Clemente (13). Silla 1: El Patí (6). Torrent 9: Antonio Machado (5); Escola El Drac (9); Federico Maicas (2); Les Terretes (14); Lope de Vega (10); Miguel Hernández (2); Sant Pasqual (12); IES Veles e vents (21) Virgen de Rosario (10). Xirivella 9: Antonio Machado (6); CPFPA Enric Valor (1); IES Gonzalo Anaya (1) Gregori Mayans i Ciscar (11); Miguel de Cervantes (20); IES Ramón Muntaner (4); Ramón y Cajal (7); Rei En Jaume (6); Vicent Tosca (2).

CENTRES: 62

ALUMNES: 7237

MESTRES: 397

TREBALLS PRESENTATS: 451

37 treballs d'infantil: 6 de 0 a 3 anys, 9 de 3 anys, 6 de 4 anys i 14 de 5 anys.
58 treballs de primer cicle de primària, 1r nivell: 8 ind. i 21 col.; 2n. 13 ind. i 16 col.
114 treballs de segon cicle de primària.
144 treballs de tercer cicle de primària.
41 treballs de primer cicle d'ESO.
29 treballs de segon cicle d'ESO.
14 treballs de batxillerat.
12 treballs de Necessitat Específiques de Suport Educatiu
2 treballs: 1 de formació de persones adultes i 1 de EOI

ACTA SAMBORI 2023 DE "GUAIX – HORTA SUD".

Reunit el jurat comarcal el dia quinze de març, va decidir atorgar els premis als següents treballs:

EDUCACIÓ INFANTIL

Primera etapa de zero a tres anys "Rodant rodant". Mestra: Beatriz Prtusa. Ninos Albal.

Segona etapa Tres anys "La balena plorona". Mestra: Cristina Herreros Esteve. Fèlix Rodríguez de la Fuente. Manises.

Quatre anys "Com és l'arc de Sant Martí". Mestra: Pilar Galvez Cañizares. Miguel de Cervantes. Xirivella

Cinc anys "Cori i el monstre". Mestra: M^o Dolores Llamas Aguilera. Fèlix Rodríguez. Manises.

Menció especial. "Mirant-nos". Mestra: Thais Simó Moreno. Miguel de Cervantes. Xirivella

PROPOSTA PER AL PREMI EMPAR GRANELL.

"Ens divertim en la selva". Mestra: Laura López Sancho. La Fila. Alfafar.

PRIMÀRIA. PRIMER CICLE

Premis Col·lectius.
Primer de primària: "El capità purpurina i l'increïble zero. Buscant el valor perdut". Mestra: M. Pilar Sánchez Castillo. Centre: Federico Maicas. Torrent.

Segon de primària: "Sabors del món" Mestra: Mari Tere Peña Pellicer. Centre: Fèlix Rodríguez de la Fuente. Manises.

Menció especial: "Què passaria si l'escola fora d'espantacriatures" Mestres: Creu Planells i Alba Encinas. Centre: Escola Gavina. Picanya.

Premis individuals
"Els poders de la reina" Autora: Adriana Romero García de Primer de Primària. Centre: Blasco Ibàñez. Benetússer.

"La guerrera del bosc" Autora: Lluna Aldasoro Martínez de Segon de Primària. Centre: Fèlix Rodríguez de la Fuente. Manises.

"Els donyets de la no-violència" Autora: Carla Frechoso Vázquez de Segon de Primària. Centre: Jaume I, El Conqueridor. Catarroja.

Accèssit: "La fada blava i la papallona" Autora: Saad Meftah Shabid Segon de Primària. Centre: Blasco Ibàñez. Benetússer

PRIMÀRIA. SEGON CICLE

"Un cap de setmana amb els iaïos" de Noa Muela Costa. San Cemente. Sedaví.
"Un viatge especial" de Cèlia Sarrió Gil. San Clemente. Sedaví.

"Els super iaïos" de Marc Peris Martín. Jaume I El Conqueridor. Catarroja.

PRIMÀRIA. TERCER CICLE

«La boleta de paper» d'Anna Reyes i Gradolí. Jaume I El Conqueridor. Catarroja.

«El mundial dels drets» de Sabina Moya Pedrajas. Fèlix Rodríguez. Manises.

«El joc de Leo» de Marc Grafià Villa. Molí d'Animeta. Quart de Poblet

SECUNDÀRIA. PRIMER CICLE

"El repte: de tornada al segle XX" de Sara Núñez Rudilla. Veles e vents. Torrent:

"Empar 3.0" de Sofia Javaloyes Fernàndez. Fonzalo Anaya. Xirivella:

"La història del objectes" de Francesc Raga Martínez. Escola Gavina. Picanya:

SECUNDÀRIA. SEGON CICLE

"Ombra" de Lucía Zanón Corbín. Mare de Deu de l'Olivar II. Alaquàs

"Una lluita constant" de Vega Corriente López. La Nostra Escola Comarcal. Picassent

"El motel" de Noelia Abad Parreño. Les Carolines. Picassent

NECESSITATS ESPECÍFIQUES DE SU-PORT EDUCATIU.

PRIMÀRIA

«Ismail li agrada nadar» de Ismail Arrouk, segon cicle. Bertomeu Llorens. Catarroja.

SECUNDÀRIA

«Diari de falles» de Mario Cano Alamo, primer d'ESO. San José, San Andrés i San Benito. Massanassa.

BATXILLERAT I CICLES FORMATIUS

"Els xiquets de paper" d'Aitana Calpe Mocholí. La Florida. Catarroja

"Els contes de Joan" de Sandra Aliño Mocholí. 25 d'Abril. Alfafar.

"El monstre" de Norma Sales Giménez. 25 d'Abril. Alfafar.

FORMACIÓ DE PERSONES ADULTES / EOI

"Àngel caigut" de Rafael Aliaga Climent. CPFPA Enric Valor. Xirivella:

"El cosidor" de Blai Serrador Sánchez. EOI Quart de Poblet:

El jurat ha estat constituït per les següents persones.-

(Infantil) Alicia Requena Villalba, Barbara Soldevila Castañer, Ana Maria Zambrano Galvis i Maria Sanabria Fernández

(Primer cicle de primària) Maria Dolors Olva i Vinaixa. Rafael Martínez Martínez. Belén López.

(Segon cicle de primària) Paqui Fuentes, Nora Grau, Fernanda Rivero, Joan Gómez, Vicent Font

(Tercer cicle de primària) Ismael Sanz Vázquez, Carmen Albors Orengo, Toni Francés Alberó, Carmen Sanz Simón, Anna Bono García, Inés Sáez Martí, Oti Sòria Gómez

(Primer cicle d'ESO) Joan Ramón Bello Baaus, Gemma Crespo Araix

(Segon cicle d'ESO) Laura Vanyó, Anna Dasí, Dolors Chorro, Manel Muñoz, Jordi Martorell

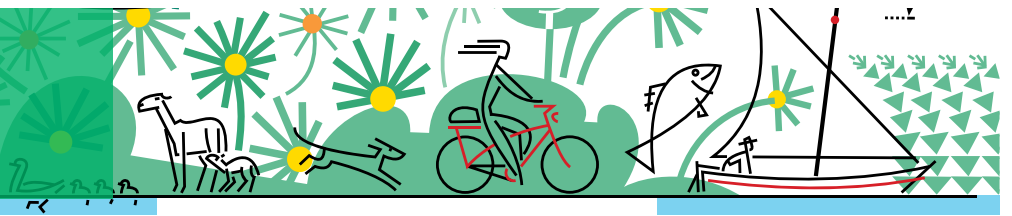
(Batxillerat i cicles formatius) Xelo Calvo, Llucià Vallés

(Formació d'adults i EOI) (NESE) Núria Blanch i Esteban

Benetússer 15 de març de 2022

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

SAMBORI DIDÀCTIC

Sambori didàctic ha estat una iniciativa de Guaix i Escola Valenciana que ha pretès aportar recursos a mestres per a la creació literària amb el seu alumnat per a la participació en el concurs literari infantil. Tres experiències de mestres, tres sessions i un cabàs de contes col·lectius amb la veu de xiquets i xiquetes. El dijous, dia 20 d'octubre, a Xirivella en-entàrem la primera de les tres sessions adreçades a educació infantil i primer cicle de primària.

Una bona colla de mestres compartírem un grapat de propostes per despertar la imaginació. Relats imprescindibles, personatges inoblidables que provocaran en els xiquets i xiquetes el goig d'escoltar, la fascinació per la paraula i l'alegria de fer-la viure en un relat compartit.

La segona sessió del taller fou el dijous, dia 10 de novembre, al CEIP Félix Rodríguez de la Fuente de Manises.

Loli Llamas ens va rebre a la seua aula d'Infantil, un lloc especial on es respirava el procés creatiu d'un conte que elaboren tots plegats alumnat i mestra. Un corrent d'il·lusió en el que participen famílies i escola. Música, sorpreses, dinàmiques grupals, art i les diverses intel·ligències ens esperaven. Una aportació d'enorme qualitat pedagògica.

Acabàrem la tercera sessió a l'Escola Gavina de Picanya, el 24 de novembre per veure com creix un conte col·lectiu a les mans de l'alumnat de primer cicle de primària.

La mestra Creu Planells ens donà la benvinguda. Compartí amb nosaltres el procés de creació literària ple a vessar d'estima pels infants, la llengua, la cultura, l'art, arrelada a l'entorn, que mira i admira la natura. Idees imaginatives que esdevenen riu d'il·lusió, treball, participació de famílies i escola. Açò tan rebo- nic, no s'ho podíem deixar perdre de cap manera. Ho hem gaudit i ara... a sembrar eixes llavors innovadores en les nostres escoles. Creixeran; i tant que sí.

Lolín Olva i Vinaixa

VOLUNTARIAT PEL VALENCIÀ

L'Horta Sud, fou el bressol del programa del Voluntariat pel Valencià en 2005. Ara, 18 anys després del seu naixement, amb alts i baixos, pandèmies i altres, el Voluntariat continua avançant.

L'esperit és el mateix, a poc a poc amb molta il·lusió i endinsant-nos cada cop un mica més en el nostre compromís per reviscolar l'ús social de la nostra llengua i augmentar el nombre de parlants.

Nosaltres estem convençudes que ser part del Voluntariat és ser part de la solució als problemes de la nostra llengua. Si totes les persones que parlem Valencià l'emprarem en la nostra vida quotidiana i l'utilitzarem com a llengua de relació, les dades estadístiques al voltant de seu ús serien ben diferents.

En aquest curs 2022/23 el voluntariat està agafant velocitat de creuer, i testimoni d'això és que:

- Ens hem expandit a més comarques, on abans no hi havia Voluntariat: Alt Maestrat, Plana Baixa, Ribera Baixa, Marina Baixa, Alacantí.

- Hem fet dues convocatòries del Voluntariat en les que han participat quasi 300 persones.

- Ens hem agermanat amb diversos col·lectius i associacions com CÀRITAS amb la que fem Voluntariat d'Acollida, ASIEM (Associació de persones amb problemes psíquics) i ALANA (Associació de dones amb perill d'exclusió social)

- Hem fet noves publicacions i encetat

una nova campanya de Tasta el Valencià.

Enguany per a tots aquells pobles que ens són fidels i que any rere any participen en el nostre programa, tenim material nou: *Tasta el Valencià* ha passat a tindre un format físic, un llibre amb 10 propostes diverses, cadascuna amb un codi QR amb el que es pot accedir als àudios i als vídeos de la campanya anterior, que de segur enriquiran les trobades lingüístiques.

També continuem amb aquest projecte i durant l'estiu 2022 hem enregistrat els vídeos de la segona fase de *Tasta el Valencià*. En aquesta ocasió hem anat a la recerca de persones de les comarques del sud que parlen Valencià i amb elles hem compartit receptes i vida.

Amb això hem reivindicat la valencianitat de la gent del sud, la del present i la del passat, i compartint les paraules hem obert les portes de la memòria i hem fet brollar les emocions i l'estima. Hem parlat de referents, històries compartides, identitat col·lectiva i paisatge, recordant a Carme Miquel i sentint la necessitat de «Recuperar el verd». Hem fet lloes a les nostres escriptores i escriptors com Carmelina Sánchez Cutillas i Enric Valor; hem vindicat la importància de les rondalles, la seua recopilació com a eina fonamental del coneixement de la nostra llengua i del nostre paisatge, físic i emocional, així com les parles diverses i captivadores

dels nostres pobles i gents.

I tot açò metres cuinàvem un arròs amb ceba, una gatxamiga, una paella d'aldroc, una salsa de bajocons, un arròs amb penques o un pastís de formatge. Com podeu vore la cuina és sols una excusa i allò més important és la llengua.

Ara entrem en detalls del que per a nosaltres és el més proper i, per tant, el més interessant: L'Horta Sud. El voluntariat a la nostra comarca funciona com un engranatge ben engraiat; són moltes les persones i entitats que el conformen.

La gent del Guaix (coordinadora pel Valencià de l'Horta Sud), sempre disposada a tirar una mà sense horari ni calendari. Dins d'aquestes, cal distingir especialment a Vicent Moreno, Vicent Font i a Carmina Payà; tots tres recorren els ajuntaments intentant conquerir nous espais per al Voluntariat.

A nivell institucional, han col·laborat en el desenvolupament del Voluntariat els ajuntaments i, dins d'aquests, les tècniques de promoció del Valencià, que constitueixen una peça clau per al nostre programa; la seua predisposició, el seu treball dinamitzador de les activitats, la seua dedicació any rere any, contribueixen a mantenir viva la llengua. I per descomptat, les persones voluntàries i aprenentes que creuen en el programa per poder fer realitat els seus desitjos. Les voluntàries, per expandir la nostra llengua en compartir el seu temps i el seu Valencià, i l'estima per la

llengua i cultures valencianes. Les aprenentes, unes vegades a la recerca d'un espai segur on emprar una llengua que ja coneixen però que no utilitzen, i en altres ocasions a la recerca d'una forma d'eliminar barreres, expandir els seus coneixements; en definitiva sentir-se més integrades.

Tot aquest conjunt de persones i entitats fa que el voluntariat a la nostra comarca pugua créixer de manera exponencial, no sols amb el nombre de pobles sinó també en el nombre de persones participants.

Les dades globals són les següents: Pobles amb Voluntariat engegat: Mislata, Manises, Alaquàs, Paiporta, Alcàcer, Sedaví, Catarroja, Quart, Alfafar. Persones que hi participen: 364. Pendents de data de començament: Xirivella, Benetússer, Torrent. En resum, el voluntariat a la nostra comarca, és una qüestió de compromís, il·lusió i treball en equip.

Si aquest article et menea alguna cosa per dins, no ho dubtes, acostat a nosaltres siga quina siga la teua situació. Correu electrònic del Voluntariat: info@voluntariatpelvalencia.org

El Voluntariat és cosa de tots i totes; qualsevol persona es benvinguda. Encara podem créixer més.

Xon Doménech Agramunt.
Coordinadora del Voluntariat pel Valencià

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

RÀDIO ESCOLA

Escola Valenciana és una federació formada per entitats d'àmbit comarcal i que té per objectiu principal mantenir viu el valencià tant al carrer com a l'escola.

Per aconseguir aquest objectiu té en marxa uns quants programes i activitats: El Voluntariat pel Valencià, cinema en valencià, La Gira de música en valencià, el Sambori concurs d'escriptura en valencià, també Ràdioescola.

El valencià com a llengua d'aprenentatge aconseguix un ensenyament de qualitat, per tal que l'alumnat aconseguisca dominar correctament les llengües oficials valencià i castellà així com un coneixement d'una llengua estrangera.

Per aquest ensenyament de la llengua i treballar les habilitats lingüístiques "llegir, escriure, parlar, escoltar i conversar", la ràdio és una eina fonamental per arribar a aconseguir una fluidesa de l'expressió oral principalment.

El programa de Ràdioescola el vam iniciar l'any 2014. Actualment tenim inscrits a la xarxa de ràdios escolars a tot el País Valencià 48 centres educatius, dels quals 7 són de l'Horta Sud.

En aquest moment la Xarxa de ràdios escolars d'Escola Valenciana està integrada en "REX" una xarxa més ampla de ràdio escolars de tots els territoris que compartim llengua. Un dels seus objectius és que hi haja un intercanvi entre centres educatius de tot l'àmbit lingüístic per tal de conèixer la riquesa de les diferents varietats de la nostra llengua. A més a més hem participat al programa "El Rall" À Punt ràdio.

Dels 48 centres de la nostra xarxa, al Rall han participat 35, i d'ells aquests són els de l'Horta Sud:

CEIP Antonio Machado, Torrent.
CEIP Jaume I el Conqueridor, Catarroja.
IES Ramon Muntaner, Xirivella.
CEIP Cremona, Alaquàs.
CEIP Bertomeu Llorens, Catarroja.
CEIP Cristóbal Colón, Benetússer.

Sabem que hi ha més centres educatius que fan ràdio, i des d'ací ens agradaria que s'integraren a la nostra xarxa.

Us convidem a entrar i inscriure's. Si esteu interessats podeu fer-ho al correu radioescola@escolavalenciana.org

LLIGA DEBAT

Novament, el nostre centre IES Pere Boïl de Manises no ha faltat a la cita com cada any de la Lliga de Debat a la seua edició 2023. Enguany presentàvem dos equips al front de les seves capitanes Montiel Montón i Amparo Martínez.

Han sigut mesos de molt de treball fora de les hores lectives, vesprades, caps de setmana,...però sempre amb il·lusió per part del nostre alumnat i amb la finalitat de millorar la seua oralitat, la seua posada en escena, el perfeccionament de l'ús de la llengua..., tot un repte per a ells i tanmateix per a nosaltres com a capitanes dels grups.

Enguany, el tema proposat per la Xarxa Vives "Cal regular les xarxes socials per combatre la desinformació" ha sigut molt motivador per a tots ells i elles; un tema molt acord amb l'estil de vida actual tant d'adolescents com dels propis adults.

Tot i que el tema disposava d'una gran dificultat, els alumnes, novament, ens han sorprés amb les seves argumentacions i justificacions que han defensat amb educació i respecte, un altre dels pilars fonamentals d'aquest projecte.

Vam gaudir dels dies de competició inicials i finalment, ambdós equips vam passar a l'eliminària de dissabte. Ens sentim profundament orgullosos del nostre alumnat llavors van disputar les semifinals i final amb una qualitat extraordinària.

Per últim, ens disposem a preparar la Final de la Lliga de Debat 2023, que tindrà lloc a la Universitat de València, del 22 al 24 de març, i de la qual, representarem a la UPV amb dedicació, esforç i treball.

Montiel Montón i Amparo Martínez

Alumnat i professorat de l'IES Pere Boïl

LA GIRA I EL FESLLOC

La Gira és el projecte que Escola Valenciana va crear l'any 2006 amb la finalitat de promocionar les propostes musicals fetes per solistes i grups que empen el valencià en les seues composicions musicals. Els concerts de la Gira se celebren, normalment, en el marc de les diferents Trobades d'escoles en valencià organitzades per les diferents coordinadores comarcals d'Escola Valenciana que realitzen aquestes festes de la llengua arreu del nostre territori, habitualment en primavera.

La Gira d'Escola Valenciana va ressorgir l'any passat d'una involuntària letargia provocada per la pandèmia de la Covid-19 durant els anys 2020 i 2021. Enguany, tot apunta al fet que la Gira 2023 estarà farcida de concerts arreu de la geografia valenciana. En el moment de redactar aquest text, hi ha confirmats concerts a les següents localitats: Xirivella, Almàssera, Polinyà, l'Elia,

Ontinyent, València, Ròtova, Finestrat, Albalat de la Ribera, Novelda, la Vall d'Uixó, Xixona, Sant Joan, Alcoi, Canals i Benifairó de les Valls. Entre els artistes i els grups que posaran música als concerts de La Gira, trobem Aina Palmer, la Fúmiga (en format reduït), Niuss, Esther, Xavi Sarrià, Júlia, la Trocamba Matusca, Tito Pontet, Malparlat, El Diluvi, Balla amb Els Ferralla, Ramonets, Dani Miquel, La Factoria de Sons, Marcel el Marcià, Iruixa i Skargots, Canta Canalla...

Cada curs, la cloenda de Gira la marca el Feslloc, festival de música en valencià que se celebra a Benlloc (la Plana Alta) i que està organitzat per l'Associació Feslloc, amb el suport imprescindible d'Escola Valenciana i de l'Ajuntament de Benlloc.

El Feslloc és un festival sense finalitat lucrativa, l'origen del qual es remunta a l'any 2007. Enguany el festival arribarà

a la dessetena edició, es celebrarà els dies 6, 7 i 8 de juliol i acollirà més de 25 concerts d'estils musicals diversos, en dos espais diferents: l'Auditori i el recinte de concerts a l'aire lliure ubicat al Poliesportiu.

El festival ja ha anunciat la participació dels artistes següents: La Fúmiga, Auxili, Roba Estesa, Smoking Souls, Carraixet, Zetak, The Tyets, Jazzwoman, Maluku, Titana, Esther, Neus Ferri, Tito Pontet, Malparlat, La Maria, Pepet i Marieta, Cesk Freixas, Colomet, Niuss, Mo'Roots, Oceàns, Kela, Aina Koda, La Pepa, Lola Bou i Manel Brancal. En total 25 interessants propostes musicals: 21 del País Valencià, 3 de Catalunya i una d'Euskal Herria.

El Feslloc 2023 posarà novament en relleu, entre altres aspectes, la vitalitat i la diversitat de la nostra escena musical i la voluntat ferma de l'organització de donar molt de protagonisme a les pro-

postes musicals fetes per dones o que compten amb presència femenina.

Serà, en definitiva, l'oportunitat perfecta de comprovar que el Feslloc és música, sobretot, però també alguna cosa més: un punt de trobada de joves (i no tan joves) que arriben, sobretot, d'arreu de les comarques valencianes per conviure i compartir emocions i vivències des del respecte, el civisme i l'estima a les nostres músiques, a la nostra llengua i al nostre territori.

Si voleu conèixer més detalls de la Gira i del Feslloc, podeu informar-vos a les xarxes socials o als webs següents:

<https://escolavalenciana.org/web/la-gira/>

<https://feslloc.com/>

EL CINEMA D'ESCOLA VALENCIANA COM A EINA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Escola Valenciana té l'objectiu de contribuir a la normalització de la llengua en l'àmbit del cinema, perquè és molt important que l'alumnat valencià es trobe amb referents que parlen en la nostra llengua tant a l'escola com al carrer.

El Cinema a l'Escola arriba cada tardor a les sales de cinema de moltes poblacions valencianes per oferir als infants i joves les novetats cinematogràfiques del moment amb el segell de versió valenciana. Elaborem un catàleg de cinema on cada pel·lícula ve acompanyada d'una fitxa didàctica que permet treballar-la posteriorment a l'aula i fomentar així el coneixement de diferents aspectes del llenguatge cinematogràfic entre els i les escolars.

Aquesta iniciativa és possible gràcies a la col·laboració d'ajuntaments valencians que veuen en el Cinema a l'Escola una oportunitat de normalitzar la nostra llengua en un àmbit tan important al segle XXI com és el sector de l'audiovisual i el cinema.

A més també oferim la possibilitat als centres educatius d'utilitzar el cinema a l'aula a través de la CINEMATECA. Un servei que funciona per subscripció i ofereix, durant un curs escolar l'accés a més de 30 títols especialment recomanats per a l'àmbit educatiu.

Es tracta de pel·lícules adreçades a xi-

quets i xiquetes de 2 a 12 anys que tracten temes com la diversitat, transmeten valors socials i culturals, i contribueixen a l'educació emocional, al temps que estimulen la sensibilitat estètica. A més dels drets d'exhibició col·lectiva dels films, la subscripció inclou materials pedagògics complementaris per a treballar-los amb l'alumnat i explorar les possibilitats educatives que presenten.

<https://escolavalenciana.org/web/cinema/>

Un altra de les propostes que va arrancar l'any passat amb molt d'èxit és el concurs de guió que enguany serà al voltant de la figura de Carme Miquel. Es tracta d'una proposta adreçada a l'alumnat de Primària, ESO, Batxillerat i Centres Formatius, per escriure un guió. Si guanyen, el premi és gravar durant dos dies el seu treball.

Ací podeu veure els guanyadors de 2022:

https://lacolla.apuntmedia.es/la-colla-i-accio/concurs-de-guió-any-berlanga/lladres-col-legi-ave-maria-carcaixent-ribera-alta_8_1523368.html

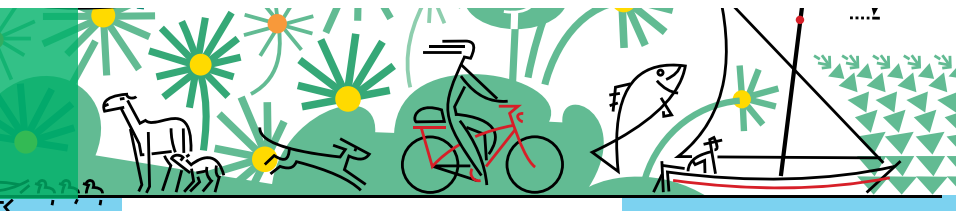

Premiats Guió Secundària 2022

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

Recuperem el verd

 Si mires per la finestra
i el color verd no està allí
parla amb la teua mestra
i proposa-li eixir
a fer un hort i una orquestra.

Amb l'hortet faràs el verd
i cantant defensaràs
la llengua que mai no es perd.
De la terra cuidaràs
i voràs el cel obert.

 RECUPEREM EL VERD, VINE A CANTAR
RECUPEREM EL VERD PER ESTIMAR
RECUPEREM EL VERD S'ESTÀ ACABANT
RECUPEREM EL VERD PER RESPIRAR

Si et preguntes qui va ser
la mestra Carme Miquel
activista, la que més
però dolça com la mel
i valenciana d'arrel.

A l'escola treballà
defensant el valencià
i escrivint sense parar
llibres, contes i refranys
per a gent menuda i gran.

 RECUPEREM EL VERD, VINE A CANTAR
RECUPEREM EL VERD PER ESTIMAR
RECUPEREM EL VERD S'ESTÀ ACABANT
RECUPEREM EL VERD PER RESPIRAR

Música: Ali Farnat
Lletra: Empar Doménech

Ací pots escoltar la cançó, jugar amb la lletra, endevinar els instruments que sonen,
cantar-la en karaoque i fotocopiar la lletra

A CARME MIQUEL

Nosaltres teníem una amiga
que vam conèixer a l'escola,
a l'escola Valenciana.

Mestra de paraula justa, d'escolta activa,
de mira lluminosa que apunta a l'horitzó
i espera pacientment que l'acompanyes.

Dona que teixeix complicitats, que acarona,
que comprén, que respecta i allibera.

Terra, aigua, arbre i au que vola
per gaudir en llibertat
i trepitja el fang cridant contra la barbàries.

Lluita ferma i constant, denúncia rebel,
consciència de no ser res si no s'és poble.

País per fer, horta per salvar,
llengua per estimar.
"No ho farà ningú si no ho fem nosaltres".

Amiga amorosa i fidel, cau acollidor
que ens fa créixer i sentir-nos més grans,
més fortes, millors.

Veu propera que seguirem escoltant
amb paraules sàvies que naixen del silenci.

Un privilegi haver compartit amb tu trajecte
i vida, estima i coneixença.

Gràcies per ser, per existir, per donar-te.
Sense tu, nosaltres i el País seríem altres.

Dolors Ibáñez i Montolio

PLOU CENDRA DES D'AHIR

Un núvol que llagrima cendra sobre l'Albufera dona la benvinguda des de la coberta a l'antologia de poemes sobre el medi ambient i la natura "Plou cendra des d'ahir". Una selecció de poemes, en defensa del nostre retorn a la natura i en contra de les terribles conseqüències de la crisi ecològica, triats de l'extensa i reconeguda obra de Ramon Guillem. Una collita per bastir un recorregut cronològic en tresors que exploren meravelles de la naturalesa a través dels llibres de l'autor catarrògi.

Un vers de "Cendra sobre cendra" bateja el títol de la recopilació per fer endinsar-se en la pluja de tristors dels incendis. Des de "Cabanyal" ens transporta a la lluita ciutadana en defensa del territori. I amb "L'Hort de Gel" o "Com l'antiga bardissa" ens delectem del paratge. Més d'una trentena de poemes publicats en altres llibres i amb una part final de notes per apassionar-nos a l'univers poètic de Ramon Guillem. Una iniciativa de l'editor Albano López des de 'La Orquídea de Darwin' per banyar-nos amb la pluja de

l'ecologia i la conscienciació mediambiental des dels versos que, il·lustrats per Ramon Guillem, ens fan pensar, gaudir i agrair la natura.

Ramon Guillem està distingit amb premis com l'Ausiàs March, el Vicent Andrés Estellés, el Maria Mercè Marçal, el Maria Beneyto de l'Ajuntament de València o l'Alfons el Magnànim, entre d'altres; i amb premis de la Crítica com el Serra d'Or i el d'Escriptors Valencians.

L'ESCOLA MODERNA

El llibre "L'ESCOLA MODERNA". EL MOVIMENT FREINET VALENCIÀ (1962-1977) escrit per l'escriptor Alfred Ramos es el resultat d'una investigació exhaustiva i rigorosa vers el naixement i evolució d'un grup de Mestres del P.V. que, conscients de la necessitat d'un canvi de paradigma de la Institució Escolar, s'organitza al voltant de la Pedagogia Freinet, treballa de manera cooperativa, posa en pràctica les tècniques d'aquest gran mestre francès i lluita, a través del temps, per aconseguir una Escola Popular en valencià.

Aquesta recerca meticulosa respon a la necessitat de conèixer i reconèixer aquesta iniciativa pedagògica tan significativa i tan d'acord amb les aportacions pedagògiques de Freinet i d'altres grans pedagogs com ara Makarenko, Dewey, Cousinet, Decroly o Ferriere entre altres. Respon a l'exigència responsable de no deixar a l'oblit del temps, mestres, experiències, il·lusions i esforços i respon, tam-

bé, a la necessitat de mostrar a les noves generacions que tot és possible si existeixen objectius, cooperació en el treball i inquietud per aconseguir una escola valenciana, vital, democràtica, cooperativa i arrelada al medi.

El disseny o estructura del llibre resulta clarificador per als possibles lectors i molt didàctic. En trobem quatre parts ben diferenciades: Síntesi històrica del que serà els antecedents del grup Freinet que acaba al 1962; Trajectòria de la Secció de Pedagogia a la seu de Lo Rat Penat que correspon al germen o embrió del grup Freinet (1964-1969); El Grup Freinet Valencià (1970-1973) i l'etapa ACIES (1974-1977).

Cadascuna d'aquestes parts abasta totes les accions, personals i de grup relacionades amb els aspectes socials, culturals i sindicals més significatius de cada moment, tot i destacant al llarg de la investigació la constant reafirmació del valencià com a llengua vehicular a

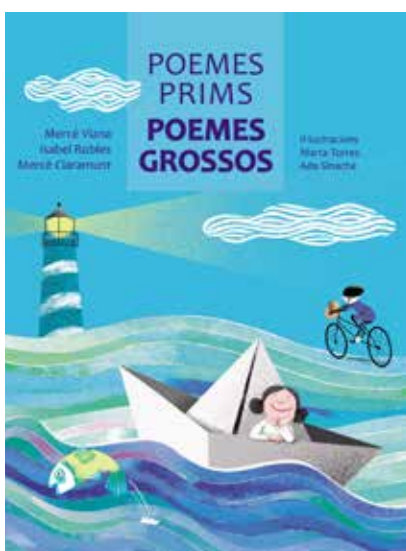
l'escola, la ratificació de treballar per una escola popular, la creació de grups de treballs, estatges i congressos d'àmbit valencià, espanyol, i europeus, la creació d'escoles caracteritzades pels mètodes Freinet i la col·laboració amb revistes de divulgació i fets relacionats amb la llengua i la cultura del P. V.

El mètode de treball de l'autor respon a l'anàlisi qualitatiu de l'objecte de la investigació per tal de respondre a una valoració de les característiques i qualitats dels fets que presenta a través d'entrevistes a persones que han format o formen part del Grup Freinet sobre la seua experiència en aquest, lectures i anàlisi de documents històrics sobre l'evolució del grup i la seua implicació pedagògica, social i política.

Com a conclusió podem dir que el llibre "L'ESCOLA MODERNA". EL MOVIMENT FREINET VALENCIÀ (1962-1977) de l'escriptor Alfred Ramos, és el resultat d'una investigació meticulosa i precisa

del seu contingut. Un contingut avalat per les notes bibliogràfiques que reflecteixen els documents orals i escrits analitzats.

Aquesta investigació es recomana per a tot el professorat en general i pels estudiants de les Facultats d'Educació, Pedagogia i Psicologia en particular, així com per als estudiosos de les aportacions al món de l'educació.

POEMES PRIMS, POEMES GROSSOS

Poemes primos, poemes grossos és un llibre de poemes mooolt especials. Sabeu per què? Tenim, almenys, tres raons:

La primera és que aquest poemari està dedicat a una gran escriptora i amiga, Carme Miquel, que també va escriure mots llibres per a vosaltres.

La segona és que són poemes divertits i estem ben segures que al llegir-los ho passareu molt bé.

I la tercera, que també és divertida, és que als poemes els passa com a les persones, en tenim de primos i també de grossos.

I per si aquestes tres raons no foren suficients, encara tenim d'unes quantes més:

Perquè és un llibre de poesia per a infants i creguem que cal reivindicar aquest gènere literari per als més menuts.

Perquè *Poemes primos, poemes grossos* és, ho acabem de dir, un llibre de poesia per a infants, i també per a adults intel·ligents.

Perquè és un poemari escrit per tres dones amb una llarga trajectòria literària i que formen part de generacions diferents. Mercé Viana, Isabel Robles i Mer-

cè Claramunt són tres escriptores valencianes amb un prestigi reconegut

Perquè és un poema il·lustrat per dues dones que també pertanyen a generacions diferents. De fet, Ada Sinache i Marta Torres són mare i filla que, amb estils ben diferents, proposen una interpretació coordinada dels poemes del llibre.

I, si després de totes aquestes raons encara en necessiteu alguna més, ací va la definitiva: perquè s'ho passareu molt bé llegint els poemes i gaudint amb les il·lustracions.

XIRIVELLA—l'Horta Sud

Secundària i Batxillerat 14 de març
Infantil i Primària 6 de maig

L'OFICI DE MESTRE

FERRAN ZURRIAGA I AGUSTÍ

El passat mes de novembre ens va deixar el mestre Ferran Zurriaga i Agustí, però el seu mestratge, el seu llegat, la seua estima i el seu compromís amb l'escola i el nostre País, així com la seua amistat sempre perdurarà entre nosaltres.

Relatar en aquest article, el treball ingent realitzat pel mestre Ferran al llarg de la seua vida és impossible, això necessitaria una biografia. Allò que intentaré fer, és destacar la seua figura d'homenot i el que ha significat i significa per a la renovació pedagògica de l'escola del nostre País.

Ferran des de ben jove i fins el darrer alé, ha mantingut sempre tres passions que va anar fent créixer: la passió d'aprendre, la d'ensenyar i la de compartir, totes tres convergien en l'ofici de mestre.

Des de bon començament va voler saber més sobre l'ofici de mestre i l'educació. Ell sempre ha mantingut que la formació inicial que va rebre a l'Escola de Magisteri durant el franquisme era pobra, deficitària i no capacitava suficientment per esdevenir un bon mestre. No era una intuïció, ho sabia perquè tenia notícia del treball dels mestres republicans valencianistes, coneixedors de la pedagogia i de les tècniques Freinet durant la II^a República (1931-1939).

Cal tindre en compte aquell context històric de canvi democràtic a Espanya per entendre l'optimisme i l'efervescència de la societat valenciana de l'època.

L'any 1932 es signen les *Normes de Castelló* que permetran una normalització ortogràfica i gramatical de la nostra llengua i també apareix el setmanari *El camí* editat en valencià.

L'any 1933 a l'ermitori de Sant Pau d'Albocàsser (Alt Maestrat) es va celebrar la I^a Colònia Escolar Valencianista en la qual van participar quatre mestres pioners en la renovació pedagògica i en la introducció del valencià i de les tècniques Freinet a l'escola: C. Salvador, E. Soler i Godes, A. Porcar i F. Boix. Tots quatre

van assistir l'any 1932 a l'Escola d'Estiu de Barcelona i també foren impulsors de l'*Associació Protectora de l'Ensenyança* (1934).

Però la guerra civil i la posterior dictadura franquista ho va malmetre tot, i va costar molt tornar a reprendre el camí, com a conseqüència de la gran repressió.

En la dècada dels seixanta, des del moviment universitari, els estudiants comencen a poc a poc a reivindicar canvis i busquen noves vies i estratègies per escapar de la repressió. És en aquest nou context on el jove mestre Ferran Zurriaga participa com a impulsor i activista en nombroses iniciatives valencianistes i democratitzadores.

L'octubre de 1960, vint-i-un anys després de la desfeta, és un dels organitzadors del I^r Aplec de la Joventut del País Valencià a Lliria, el primer acte públic de l'incipient valencianisme. També organitzarà juntament amb altres companys i companyes les rutes universitàries i de mestres per aprofundir en el coneixement del País i en les qüestions lingüístiques, culturals i socials tot buscant un futur de llibertat.

En 1962 va participar en un camp de treball del Servei Civil Internacional a l'Arieja (França), allí va conèixer a Christiane Jagueneau una mestra que treballava a Toulouse i que era membre de l'ICEM (Institut Cooperatiu de l'Escola Moderna), fundat pel mestre Célestin Freinet en 1948. Aquest contacte li va permetre establir un lligam més profund amb la pedagogia i les tècniques Freinet (l'assemblea de classe, el text lliure, el càlcul viu, la descoberta del medi,...). Allò va ser un moment epifànic que permetria, acte seguit, desenvolupar novament el moviment Freinet al País Valencià i a la resta d'Espanya.

Durant 1964-1969 participa en la creació i dinamització de la Secció de Pedagogia de Lo Rat Penat per assentar les bases de la incorporació del valencià a l'escola i desenvolupar les tècniques Freinet.

En 1967 participa en l'Estatge de llengua i cultura, celebrat a Sant Pau d'Albocàsser, juntament amb altres mestres valencians, catalans i bascos.

En 1968 és un dels impulsors de la creació de la primera escola cooperativa en fer ensenyament en valencià, l'escola Tramuntana (El Vedat, Torrent).

En el període 1970-1973 es forma el Grup Freinet, en el període 1974-1975 es crea ACIES (l'Associació per a la Correspondència i la Impremta Escolar), que en 1974 es transformarà en el MCEP (Moviment Cooperatiu d'Escola Popular) fins l'actualitat. En tot aquest procés el mestre Ferran ha estat una peça clau pel seu lideratge positiu i bonhomí.

L'any 1974, davant la carència de materials didàctics per ensenyar el valencià als infants, Ferran va publicar el llibre *Veles i Vents*. Ho va fer en col·laboració amb l'artista Manolo Boix. *Veles i Vents* és un llibre d'edició senzilla, però molt acurada, tant pel que fa a la tria dels textos i la proposta didàctica suggerida, com a les magnífiques i modernes il·lustracions fetes amb gràcia i elegància, utilitzant sols el traç i els colors blanc i negre.

El mestre F. Zurriaga, al llarg de la seua vida ha participat en els grups de treball, els estatges o encontres, els simposis i els congressos del MCEP, tant a nivell nacional com internacional, a través de la FIMEM (Federació Internacional de Moviments d'Escola Moderna).

En els darrers temps F. Zurriaga ha coordinat el Grup d'Investigadors de la Pedagogia Freinet, acompanyats per la Fundació i Càtedra Soler i Godes de la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana. Aquest treball de recerca, ha permès la publicació d'un grapat de llibres sobre la pedagogia Freinet i el seu desenvolupament al nostre País al llarg del segle XX.

Per concloure voldria ressaltar tres moments especialment feliços per al mestre F. Zurriaga, que ha pogut gaudir en vida i que li han fet un especial goig i il·lusió. El primer ha estat l'homenatge i el reco-

neixement merescudíssim a la seua trajectòria professional i cívica que se li feu en la XVI^a Nit d'Escola Valenciana 2018, celebrada a l'ermitori de Sant Pau d'Albocàsser, un lloc d'especial significació per ell. Allí es va fer la I^a Colònia Escolar Valencianista (1933) i l'Estatge de llengua i cultura (1967), dos moments simbòlics per a l'escola valenciana.

Aquella nit, en el seu discurs, ens deixà un missatge per encoratjar-nos:

"Ens cal treure el coratge suficient, és allò que més necessitem hui. Tenir el coratge de saber-nos membres actius d'un poble, amb una cultura, una història i una llengua. Nosaltres no volem el mal de cap llengua, sinó el bé que a la nostra li ha estat negat durant segles i encara no li ha estat restituït".

El segon ha estat, el premi Joan Lluís Vives atorgat en 2019 per la Xarxa Vives d'Universitats de parla catalana, al llibre "La represa del Moviment Freinet", editat per la UJI de Castelló de la Plana.

El tercer, el fet d'haver-lo honorat posant-li el nom de Col·legi Mestre Ferran Zurriaga al CRA Alt Carraixet d'Olocau, el seu poble, el passat 24 de febrer de 2023.

Gràcies mestre Ferran pel teu coratge, la teua saviesa, la teua coherència i el teu compromís exemplar.

Per saber-ne més sobre l'obra i la trajectòria professional de F. Zurriaga:

Ramos, A. i Zurriaga, F. (coord.). 2019. *La represa del Moviment Freinet* (1964-1974), Castelló de la Plana: Universitat Jaume I.

Zurriaga, F. 2021. *Herminio Almedros, un maestro de la II República*. València: Universitat de València.

Ramos, A. 2022. *L'escola moderna. El moviment Freinet valencià (1962-1977)*. Castelló de la Plana: Universitat Jaume I.

Francesc Navarro i Carratalà, membre del Col·lectiu de Mestres Jubilats Freinet, MCEP-PV.

XVI^a Nit d'Escola Valenciana. Ermitori de Sant Pau d'Albocàsser. 2018. Font: Vilaweb

Llibre *Veles i Vents*. 1974

Façana del CRA Alt Carraixet. Olocau. 2023

**“LA BANCA?
SÓN TOTS
IGUALS.”**

**En l'horari, no.
Nosaltres obrim matí i vesprada.**

On toca estar.

**caixa
popular**

AMB
el VALENCIÀ,
fem
PINYA!

UN PROJECTE
100%
D'ACÍ

bromera

Quan tries Bromera, col·labores amb:

Entra a
llengua.bromera.com
per a conèixer els
nous materials

el tempir

**escola
valenciana**
activistespevalencia.org

irco

Parlar en **VALENCIÀ** no té preu

XXXVa Trobada d'Escoles en Valencià
Xirivella, 6 de maig de 2023

